

Glasnik MIRA

Godište VI. • Broj 11 • Međugorje • Studeni 2011. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

*Želim da svatko od vas otkrije
put svetosti i da na tom putu
raste do vječnosti.*

Draga djeco!
Gledam vas i u vašim srcima ne vidim radost. Danas vam ja želim dati radost Uskrsloga da vas On vodi i zagrlji svojom ljubavlju i nježnošću. Volim vas i molim za vaše obraćenje neprestano pred svojim Sinom Isusom. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

25. listopada 2011.

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
U vašim srcima ne vidim radost
vlč. Adalbert Rebić

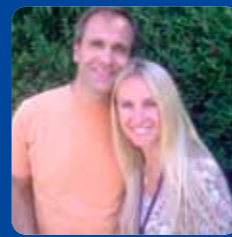
Iskustvo
Sveti se ime Tvoje
fra Petar Ljubičić

Obljetnice
Kako je fra Slavko Barbarić utjecao na moje svećeničko zvanje
vlč. Erich Kuen

Na svetkovinu Svih svetih i Dušni dan
Kako na nebu tako i na zemlji
don Damir Stojić, sdb

Međunarodni seminar za bračne parove
Međugorje mi je donijelo tolike milosti
Antonija Prlić – Bubalo

Odjeci u svijetu
Nemoguće je hodočastiti u Međugorje a ostati nepromijenjen
vlč. Loky Flanagan

Fotografija na naslovnici: Lidija Paris

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Međugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u EUR:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Krunica

– sažetak Evandjelja

Krunica nije nikakav zakon ili kanon, krunica je perivoj, vrt u kome se pojedinac nalazi, šeće, otkriva nepoznato. Usne li se s krunicom u ruci, veli se, anđeli nastavljaju moliti namjesto molitelja. Važno je ne prestati moliti. Ona nam ne uzima vrijeme, nego nam ga daruje. S krunicom smo bez straha u duši.

fra Tomislav Pervan

I za nas je listopad, mjesec krunice. Krunice, svakomu vjerniku tako drage molitve, molitve u kojoj se ispred naših očiju i svijesti nižu i vežu tajne Isusova i Marijina života, tajna spasenja. Isusov život, Marijin život, tajna našega otkupljenja. O Isusovu životu i smrti znamo mnogo toga iz Evandjelja, dok o Marijinoj potonjoj sudbini nakon Duhova malo znamo. Marija je zacijelo najmoćnija i najutjecajnija žena u povijesti ljudskoga roda. Prema predaji sv. Ivan Evandelist uzeo ju je sa sobom u Efez, a preminula je najvjerojatnije u Jeruzalemu, u vremenu održavanja tzv. Apostolskog sabora, oko god. 50. Možda malo prije ili poslije toga Sabora. To bi bio jedini prihvatljivi nadnevak njezine smrti u Jeruzalemu jer Sabor bijaše događaj kad su se svi apostoli još jednom, vjerojatno posljednji put za svoga života, zajedno okupili na vijećanje, što je zabilježeno i zajamčeno u samome Novom zavjetu. Vjerojatno ju je Ivan doveo sa sobom iz Efeza ili je zapravo stalno živjela u Jeruzalemu.

Marija je živo sjećanje

Marija je mnoge zgode iz svoga života pripovijedala, pričavala, što je potom njezina rodbina ili vjernička zajednica pamtila, bilježila te pretočila u ono što vjerni Židovi nazivlju *hagada*, a to su pripovijesti s biblijskim gradivom i potkom, gdje je mnogo toga legendarno, ali je srčika povijesna istina. Sveti Luka, evandelist i pisac Djela apostolskih, susreo se u svome istraživanju izvora s tom dokumentacijom iz Marijinih usta te je to utkao u svoje Evandelje. U uvodniku svoga Evandjelja on piše kako je sa svom pomnjom (doslovce: s akribijom!) ▶

ispitivao sve izvore. Višekratno on u svome Evanđelju Isusova djetinjstva govori kako je Marija sve odnosne događaje brižno čuvala u svome srcu, o njima razmišljala, sve u sebi pohranjivala, ne kao u mrtvu pismohranu, nego kao živo sjećanje od čega i danas Crkva živi. Mariji mnogo toga ni samoj nije bilo jasno pa se u sebi pitala što bi koja zgoda morala značiti. Tek je u svjetlu potonjih događaja bila kadra sve stapati u predivni mozaik. Marija je po tome živo sjećanje Crkve.

Takvi Lukini izričaji mogu značiti samo jedno: Marija je bila svjedokinja spomenutih, odnosnih događaja, a sami evanđelist nam želi objasniti kako njegovi izvještaji nisu izmišljena priča, spekulacija, nego vjerni izvještaji o navještaju, rođenju u Betlehemu, pastirima, susretu Elizabete i Marije, Šimunu i Ani, pohodu u Hramu. Marija je, mogli bismo ustvrditi, suautorica Lukina Evanđelja. Ona je *živo pamćenje Crkve*, kako ju je nazvao i blaženi Ivan Pavao II.

Marija je nazočna za Duhove u dvorani Posljednje večere kad su svi primili Duha Svetoga, kad je započela najsnažnija i nevjerojatna revolucija, najveći prevrat u povijesti čovječanstva, rađanje novoga Božjeg naroda, iz svih jezika i puka i naroda. Rađa se nacionalna zajednica u kojoj nema razlike između kulturnih Grka i nekulturnih barbara. Bez toga prevrata danas ne bismo imali Bibliju kao kulturnu baštinu čovječanstva. Nakon Duhova, za kojih dvadeset godina, na istome mjestu održavao se Apostolski sabor, i Marija je zacijelo bila nazočna ponovno te je tu vjerojatno i preminula. Preminula presretna jer je vidjela i doživjela kako se djelo njezina Sina nastavlja te širi spas i blagoslov na sve narode.

Veliko mučeništvo ljubavi

Marija ne govori riječima ni slikama, nego zbori svojim životom, svojom smrću i proslavom. I dalje nam propovijeda, govori svojim primjerom kad se uživimo u prizore njezina i Isusova života. Kako se nakon Golgote morala osjećati Marija pred javnošću, majka raspetog prevratnika, koji je osuđen na naj-sramotniju smrt na križu? Kako joj je bilo pri duši? Morala se kriti, živjeti u nutarnjem egzilu, progonstvu, i sav ostatak njezina života bio je samo veliko mučeništvo ljubavi. Bila je stigmatizirana njegovom sudbinom. Majka su i Sin nerazdvojlivi, napose u patnji i ljubavi. I prema predaji preminula je u Jeruzalemu gdje i danas postoji Crkva Marijina usnuća, preminuća u Getsemanskom vrtu, preko potoka Kedrona.

Od početaka Marija je među svim svecima najizvršnija, prva. Vjerujemo da je dušom i tijelom u nebeskoj slavi. A da je na nebo uznesena dušom i tijelom, dade se za-

ključiti neizravno iz činjenice da od nje nema nikakvih zemnih ostataka koja bi vjerni puk častio. Za razliku od apostola ili mučenika te drugih svetaca čije *moći* častimo, zemne ostatke štujemo, pohranjujemo u *moćnike*, od Marije nemamo doslovce ništa. Unatoč žaru s kojim su pojedinci tijekom povijesti nudili razne relikvije, od Marije se ne nudi ni najsitniji tvarni ostatak. Pa ni pramen kose. Ni toliki krivotvoritelji nisu se nigdje usudili ponuditi Marijine relikvije.

To je vanjski bjelodani dokaz Marijina uznesenja na nebo. I vjernici su to od samih početaka shvatili, prihvatili i vjerovali. Marijino uznesenje na nebo jest vrhunac i dovršenje povijesti spasenja, vrhunac biblijske antropologije, biblijskoga nauka o čovjeku. Pogledamo li samo europske prvostolnice, veličanstvene ulazne dveri i portale na znamenitim europskim katedralama, u središtu redovito ne stoji križ. Središnji motiv na pročeljima tih ranih crkava bijaše Marijino krunjenje, dovršenje Marijina života u nebeskoj slavi. Marijino uznesenje: Bog koji

je dopustio da Marija bude uza Sina na križu, da bude samo korak od njegove agonije i umiranja, isti Bog je proslavio Mariju. I zato nema razumnije ni čovječnije svetkovine od njezine proslave u nebesima. Tajne Marijina i Isusova života promatramo dok molimo otajstva svoje krunice.

Kraljevski put kontemplacije

Krunica je do kraja vezana uz Svetu zemlju, napose uz Jeruzalem. Moljenjem krunice hodočastimo zajedno s Marijom na sveta mjestu. Jeruzalem je grad krunice, svaka riječ iz nje ima svoje mjesto ondje, gdje je Isus u jeruzalemskom susjedstvu – u Betlehemu – rođen, prikazan u Hramu, pronađen u Hramu, gdje su se odvijala otajstva muke i proslave. Svaka se krunica veže uz Jeruzalem. Danas već blaženi Papa odlučio se podariti Crkvi i moliteljima nova otajstva, otajstva svjetla. Ako se stoljećima krunica nazivala *pučkim psaltinom za nepismene i neuke*, sa 150 Zdravomarija u odnosu na 150 psalama, odsada imamo četiri dijela krunice naspram četiri

Krunica je pogled kroz ključanicu, pogled koji nam otkriva nove zbiljnosti, kroz koje gledamo dublje i dalje. Ona je čista teologija, ne samo za studente teologije, nego za teologiju uokvirenu molitvom. Molitvom koja nije brbljanje, nego prodiranje, gledanje koje ne secira, razdvaja, nego stapa i sažimlje u jedno.

Evanđelja. Papa je gotovo i nesvjesno upotunio tu molitvu, tako dragu svim vjernicima. Govoreći rječnikom fizike, to je kvantni skok prema novome, iz Staroga u Novi zavjet, s psaltira prema evanđeljima. Promatrati Isusa Krista očima i bićem njegove Majke, to je Papina nakana. *Tko mene vidi, vidi Oca*, veli Isus Filipu. Krunica je sredstvo posvete našega života. U vjerničkim rukama taj jednostavni niz bisera mijenja svijet. To je tajna radosti i snage koji izvire iz krunice. Krunica koja nas vodi prema Isusu, prema svakomu svetohraništu, prema Euharistiji kao bitnoj tajni naše vjere. Neistraživa tajna i bogatstvo.

Blaženi je Papa, spomenusmo, uveo *otajstva svjetla*. To je njegova najdraža oporuka. Najjednostavnija od svih molitava ostaje njegov trajni spomen i oporuka. Svijet će doskora zaboraviti sve povijesne činjenice vezane uz netom minulo, dvadeseto stoljeće, kao što su stvar prošlosti provala Mongola u Europu ili Francuska revolucija. Ali će se ljudi i za pola tisućljeća sjećati ovoga Pape koji je bio čudesan u svojim potezima, ostavljajući nam u baštinu otajstva svjetla. Krunica je sažetak Evanđelja, ona nam pred oči dovodi, pred očima nam se nižu prizori iz Isusova života, ona nam daje mogućnost da doslovce udišemo tajne i s njima živimo. Krunica je kraljevski put kontemplacije. To je Marijin put molitve i njemu nas Marija uči. Tko pak bolje poznaje i ljubi Isusa od njegove Majke?

Krunica – za promatranje, za gledanje, krunica kao novi pogled na svijet, novi svjetonazor. Razumijevanje kontempliranjem, trajnim gledanjem, stalnom zagledanošću

Snimila Lidija Paris

u Isusa Krista. U svakome dijelu ružarija (a ime znači doslovce 'ružičnjak') promatramo pet ikona-slika iz povijesti spasenja. Dvadeset tajna, dvadeset ikona (a znamo da se ikone ne slikaju, one se pišu, ispisuju, oni koji ih pišu zovu se ikonopisci), dvadeset ključnih trenutaka u evanđeljima s pomoću kojih pokušavamo obujmiti zbiljnost Isusove osobe, Boga među ljudima. I to pogledom i očima njegove Majke.

Krunica je pogled kroz ključanicu, pogled koji nam otkriva nove zbiljnosti, kroz koje gledamo dublje i dalje. Ona je čista teologija, ne samo za studente teologije, nego za teologiju uokvirenu molitvom. Molitvom koja nije brbljanje, nego prodiranje, gledanje koje ne secira, razdvaja, nego stapa i sažimlje u jedno. Teologija na koljenjima. Ne odbacuje razum, nego ga oslobađa. To je vrsta pisma za slijepe, *brajica*, koja ne odvraća oči ni razum, dok vrtimo i dok nam klize zrnca pod našim prstima.

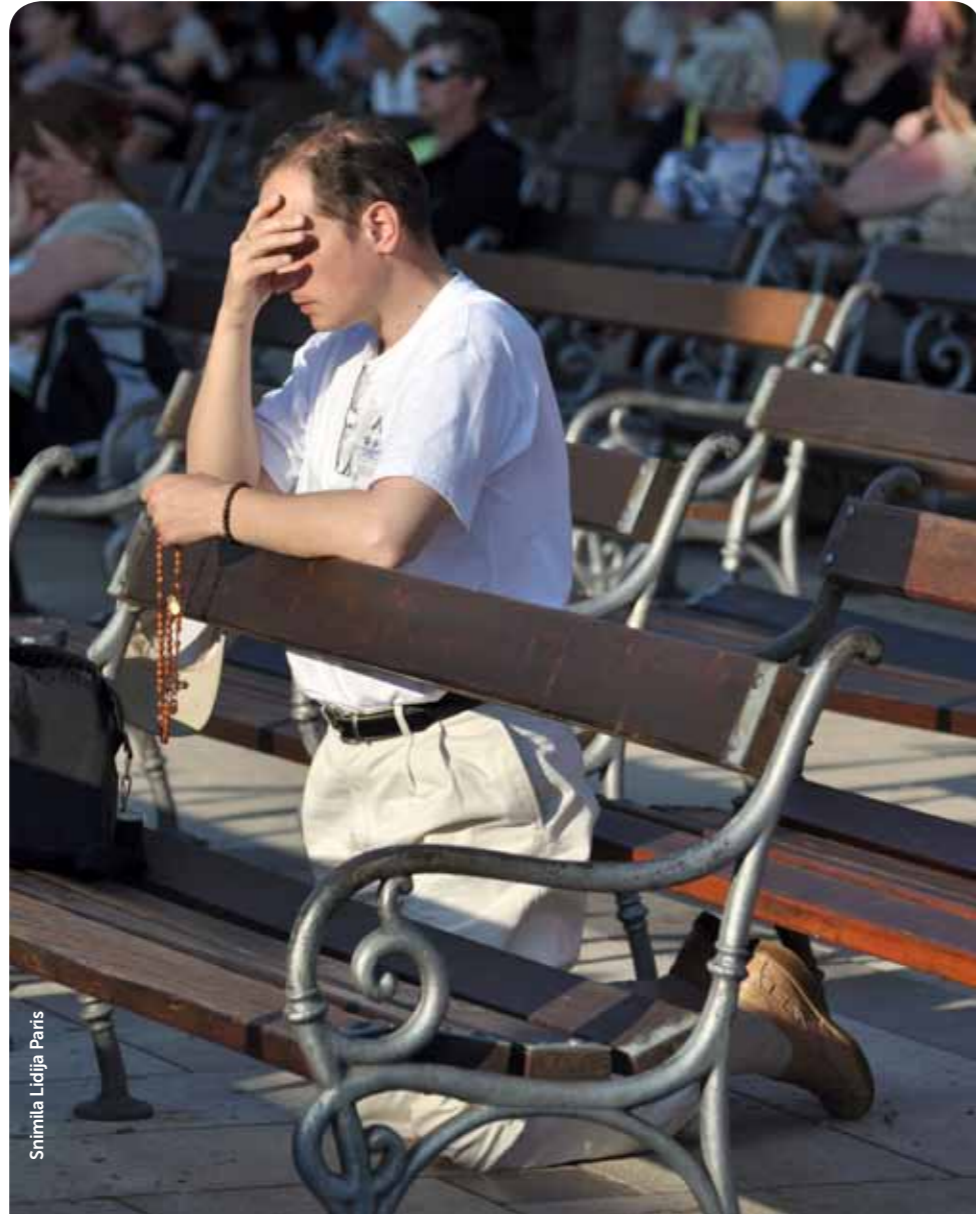
Ravnomjerno i redovito moljenje krunice mijenja naš život

Svaka krunica vodi izravno u Isusov zavjaj, u Jeruzalem i utkiva, ušiva naše živote, naše kršćanske egzistencije sa Svetom zemljom. Svi smo mi povezani u duhu sa svetim mjestima. Svaki je desetak krunice malo hodočašće u Isusovu zemlju, zapućivanje u Marijin i Isusov život. K tomu je krunica i najjednostavnija i najslađa od svih molitava. S krunicom je kao s kruhom u ustima. Što dulje kruh žvačemo rastapajući ga u ustima (pa i onaj crni), škrob se postupno pretvara

u ustima u slatkoću, slador. Tako je i s krunicom. Što je više molimo, često i opetovano, to je slađa u ustima i srcu. I onda nam oblikuje cijeli život.

Da, ravnomjerno i redovito moljenje krunice mijenja naš život. Stoga je možemo moliti i sporo, ali i brzo. Dvadeset minuta – odmjerenom vremenom za pet otajstava. Može biti i dulje i kraće. Veli se da su zrnca krunice klizala poput riba kroz prste Padra Pija. Krunica nije nikakav zakon ili kanon, krunica je perivoj, vrt u kome se pojedinac nalazi, šeće, otkriva nepoznato. Usne li se s krunicom u ruci, veli se, anđeli nastavljaju moliti namjesto molitelja. Važno je ne prestati moliti. Držati se krunice kao što se omamljeni boksač drži konopaca u ringu. Krunica nas čini pobožnima i posvećuje. Ona nam ne uzima vrijeme, nego nam ga daruje. Počinak. Mir. Opuštenost. S krunicom smo bez straha u duši.

Ne moramo mi mijenjati tu molitvu. Molitva krunice mijenja nas. Krunica je kruna, vijenac. Na Michelangelovu Strašnom sudu u Sikstinskoj kapelici na jednome detalju vidimo kako krunica čupa prokletnika iz paklene provalije. Moliti je možemo posvuda, sami ili u zajednici, u vozilu, na šetnji, na putu, u gužvi, čekaonicama. Krunica odgovori nervozu, ona nas uranja u mir i počinak. Krunica natapa osušeno tlo našega života, uzima strah. A tako je jednostavna. Moliti je za vožnje, u autobusu, tišini, radosti i nevolji. Krunica mijenja i naš život, a i našu smrt. Stavljamo je u prekrizene ruke pokojnicima, zajedno s križem. Ona nas veže s našim najmilijima, s našim dragima, u životu i smrti.

Snimila Lidija Paris

U vašim srcima ne vidim radost

Gospa, naša Majka, ona nas voli. Kako je to lijepo čuti iz njezinih usta! Ona nas voli! Ona je u nebeskoj slavi, u kraljevstvu Božjem, sa svojim Sinom Isusom. I ona misli na nas, na svakoga od nas, jer svi smo mi njezina djeca. Svatko od nas može biti siguran da je ona njegova Majka.

vlč. Adalbert Rebić

Već dvije tisuće godina, kroz mučnu povijest kršćanstva, Gospa gleda, brani, štiti one koji joj se utječu za pomoć. Od vremena do vremena ukazuje se izabranim osobama, prati ljude koje joj je Isus umirući na križu povjerio kao svoju djecu, svoje sinove i kćeri. Prevratnici koji su htjeli mijenjati svijet, najprije su počeli rušiti crkve, simbole svetoga, mjesta susreta ljudi s Bogom. Totalitaristi su sa simbolima srpa i čekića i svastike na kapi mučili i ubijali naše djedove i očeve. Ostavili su iza sebe jame pune ljudskih kostiju. Apsolutistički režimi i njihovi pročelnici i danas ubijaju i muče kršćane, spaljuju sveta mjesta, ostavljaju iza sebe spaljenu zemlju. U mnogim islamskim zemljama kršćani se ne samo ne smiju sastajati u crkvama nego strahuju i za sam svoj život. Moraju bježati u daleke zemlje i tu tražiti svoju novu domovinu.

Gospa nas gleda

Gospa sve to vidi, promatra i poput brižne i zabrinute majke plače, lije suze. Od svih Marijinih ukazanja valja istaknuti Gospin plač i njezine prolivene suze u Sirakuzi 29. kolovoza 1953. godine. Mladu ženu Antoninu Giusti, tek udanu za Angela Giustija, trudnu, pred porod pogodi strašna nevolja: posve je oslijepjela. Obuze je strašan strah, plakala je i ronila suze... Međutim tog dana 29. kolovoza, oko 8.30 sati, iznenada progleda. Prvo što je učinila, svrnula je pogled prema Gospinu kipiću, što ga je dobila kao dar na dan vjenčanja da zahvali Gospi za primljeni dar. U taj tren opazi goleme suze kako liju iz Gospinih očiju. Pozove supruga. Reču mu: „Vidi, Angelo, Gospa plače!“ Vijest o tome brzo se proširi gradom. Ljudi su dolazili u dom mladih supružnika gledati Gospine suze na kipiću. Čudesni događaj ponavljao se kroz nekoliko dana. Nakon tri dana svrati u dom mladih supružnika mjesni župnik Giuseppe Bruno, zajedno s predstavnicima Laboratorija higijene i zdravlja.

Idućih dana liječnik Michele Cassola, uvjereni ateist, ustanovi stručno povjerenstvo kojemu je bio na čelu on sam. Oni postadoše prvi svjedoci Gospinih suza. Gospi-

ne se oči ukazaše pune suza, kao oči osobe koja je posebno potresena bolima. Kemičari su uspjeli uhvatiti nekoliko suza, jedan kućični centimetar, i u laboratoriju su ih ispitali. Tekućinu su u nekoliko navrata analizirali kemijskim, biološkim i fizičkim aparatima. Bile su to prave suze, suze odrasla čovjeka. Nalaz je, 9. rujna 1953., potpisao sam doktor Cassola, uvjereni ateist. Nekolicina je nazočnih uspjela vatom uhvatiti nekoliko suza. Nakon toga kipić više nije suzio. Gospa je prestala roniti suze.

Iste godine, 12. prosinca, sicilijanski su biskupi, ispitavši liječnički dokument, izjavili da je riječ o autentičnu događaju, o čudesnom suzenju. Godinu danas poslije, 17. listopada 1954., papa Pio XII. u svojoj je radioporuci, među ostalim, izjavio: „Hoće li ljudi razumjeti otajstveni govor ovih suza? Oh, suze Marijine!“ Bilo je to doba hladnoga rata, žestokog progona kršćana, osobito ka-

toličkih vjernika, u Sovjetskom Savezu i njegovim satelitima i u Jugoslaviji.

Dana 19. rujna 1953. kipić su uokvirili i postavili na bijeli stup na Euripidonovu trgu u Sirakuzi. Već prve godine došle su na stotine tisuća hodočasnika moliti pred tim kipićem. Godine 1968. postavili su kipić na oltar u kripti svetišta koje se tada počelo graditi. U Sirakuzi je, darovima hodočasnika, izgrađeno veličanstveno svetište: visoko 103 m (kao zagrebačka katedrala), sa 6000 sjedećih mjesta, sa 16 kapela; kripta ima 18 ulaza i 3000 sjedećih mjesta. Svetište je posvetio papa Ivan Pavao II. 16. studenoga 1994. godine. Suze su pohranjene u skupocjenom relikvijaru.

Liječnik Cassola zatražio je, na smrtnoj postelji, da mu donesu taj relikvijar. Stisnuo ga je na svoje grudi, zamolio da mu dovedu svećenika, ispovjedio se i rekao: „Prije sam vidio pred sobom nesavladivi bedem. Sada

se taj bedem srušio, zahvaljujući Gospinu plaču“. U Sirakuzi Gospa nije progovorila riječima nego suzama.

Gospa plače i u Međugorju. Gospa plače i suvremenom društvu upućuje posljednju opomenu da ne odbaci kraljevstvo Božje, da ne budu tvrda srca pred proročkim porukama Gospinim što ih izriče vidiocima i vidjelicama kroz povijest. Njezin je plač izvanredno ozbiljan, proročki, poziv da ne odbijemo Božji poziv na obraćenje.

Radost u Gospodinu – bit Crkve

Istinska radost je krjepost koju Bog daruje svojim izabranim miljenicima. Ova se radost temelji na Božjem izabranju, na znanju o ispunjenju mesijanskih proročanstva i na njegovu brižnom vodstvu svoga naroda kroz pustinjnu ovoga svijeta. Povod za radost starozavjetnog Božjeg naroda bile su Gospodnje svetkovine. Svetkovine su podsjećale narod na „dan koji je učinio Gospodin“ (Ps 118,24). Isusovo evanđelje je u samome pojmu „radosna“ vijest o kraljevstvu Božjem, kojemu se ljudi trebaju radovati. Marija kliče od radosti zbog spasenja što se očitovalo na njoj (Lk 1,47). Isus se raduje zbog učenika kojima je dano doživjeti Lazarovo uskrsnuće (Iv 11,15). Ivan Krstitelj se raduje, jer je Kristu doveo zaručnicu (Iv 3,20). Radovati se trebaju i oni koji su zbog pravednosti progonjeni, jer njihova je nagrada na nebu

Gospa plače i u Međugorju. Gospa plače i suvremenom društvu upućuje posljednju opomenu da ne odbaci kraljevstvo Božje, da ne budu tvrda srca pred proročkim porukama Gospinim što ih izriče vidiocima i vidjelicama kroz povijest. Njezin je plač izvanredno ozbiljan, proročki, poziv da ne odbijemo Božji poziv na obraćenje.

velika (Mt 5, 12). Radost je u središtu Isusovih usporedbi. U njima često Isus kraljevstvo Božje uspoređuje s gozdom ili ženidbenim slavljem (usp. Mt 9,15).

Uskrsli Isus je stvarni razlog novozavjetnog vjernika. Učenici se raduju što vide uskrsloga Gospodina (Iv 20,20). On im daje obećanu radost (Iv 17,13) u susretu sa sakramentalnim Kristom kod lomljenja kruha (Dj 2,46). Prema Petrovoj poslanici, Crkva treba biti ispunjena radosnom vjerom u Krista (usp. 1 Pt 1,8). Radost u Gospodinu mora biti temeljnom crtom njezine biti (Fil 4,4). Pavao kliče prvim kršćanima: „Radujte se u Gospodinu uvijek! Ponavljam: radujte se! Blagost vaša neka je znana svim ljudima! Gospodin je blizu! Ne budite zabrinuti ni za što, nego u svemu – molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem – očitujte svoje molbe Bogu. I mir Božji koji je iznad svakog ra-

zuma čuvat će srca vaša i vaše misli u Kristu Isusu“ (Fil 4, 4-7).

Novi zavjet stavlja radost u poseban odnos prema Duhu Svetomu (Dj 13, 52; Rim 14,17). Radost je plod Duha Svetoga i spominje se poslije ljubavi (Gal 5,22). Tako je radost za kršćanina u ovom svijetu plod otкупljenja; ona je s mirom i slobodom bitan element stvarnosti spasenja. Temelji se u tome što je čovjek u milosti Kristovoj izbavljen iz izgubljenosti grijeha i smrti.

Volim vas i molim za vaše obraćenje

Gospa, naša Majka, ona nas voli. Kako je to lijepo čuti iz njezinih usta! Ona nas voli! Ona je u nebeskoj slavi, u kraljevstvu Božjem, sa svojim Sinom Isusom. I ona misli na nas, na svakoga od nas, jer svi smo mi njezina djeca. Svatko od nas može biti siguran da je ona njegova Majka. I zato joj se smijemo utjecati zazivom „Majko draga, Majko sveta!“, kako glasi jedna naša lijepa hrvatska marijanska pjesma („O mila majko nebeska!“).

Kad je svetom Bernardinu umrla majka, on je kleknuo sa slikom Gospe u svojoj ruci kraj mrtvog tijela svoje majke i ovako molio: „Sveta Marijo, moja je majka umrla. Ti, tako dobra i milosrdna prema ožalošćenima svojim sinovima, budi odsad moja mama. Primi me pod svoj plašt i vodi me u vječni život...!“ Kad je Bernardin odrastao, čuo je tajjanstveni glas koji ga je zvao da posveti svoj život Gospodinu. Napustio je svoj dom i povukao se u samostan da se ondje moli i čini pokoru. U svom se životu isticao izvanredno velikom pobožnošću prema Gospi i tu pobožnost nastojao usaditi u srca drugih ljudi. Umro je na glasu svetosti. Gospa ga je uzela k sebi u nebesku slavu.

I nas jednako tako Gospa čeka u nebeskoj slavi. Čeka da i mi postanemo dionici nebeske slave. Kao što ona voli nas, tako i mi trebamo voljeti nju i pouzdati se u njezinu ljubav, odazvati se njezinu pozivu na obraćenje. U Međugorju nas ona uporno i ustrajno poziva na obraćenje. Odazovimo se njezinu pozivu. Trebamo se obratiti Bogu i njegovu Sinu, Isusu Kristu. Trebamo učiniti zaokret u svom životu, trebamo se vratiti Bogu.

Međugorje – mjesto susreta s Bogom u molitvi (IX.)

Sveti se ime Tvoje

„Sveti se ime Tvoje“ prva je molba Očenaša. Kako razumjeti ove riječi? Što je svetost? Svetost je ponajprije milost, dar, radosno zajedništvo s Bogom. To je punina vjere i milosti, raspoloživost srca koje se otvara djelovanju Boga i njegova Duha. Svetost je ljubav – rađa se u ljubavi i ostvaruje u ljubavi prema Bogu i braći. Ljubav nas čini sličnima Bogu!

fra Petar Ljubičić

Ako je ljubav težnja volje prema spoznatome dobru, sreća se sastoji u posjedovanju dobra koje ljubimo. Svetost je red u ljubavi. Dobrota nije ništa drugo doli ljubav koja se drugomu hoće darovati. Svet je onaj koji je savršen, uzvišen, koji je punina dobrote, milosrđa i ljubavi. Svet je onaj kojega ne mogu dodirnuti nikakvo zlo, grijeh, mrak niti negativnost. Možemo reći: svet je samo Bog.

Kada nas Isus uči da posvećujemo ime Božje, želi nas poučiti da je Bog najsvetiji i da smo pozvani častiti ga i slaviti, hvaliti ga i klanjati mu se, i da sami budemo sveti. Mi smo stvoreni na slavu Božju. Moleći „sveti se ime Tvoje“, osobno se posvećujemo i postajemo prijatelji Božji. To znači vjerovati da nas on voli. To znači prihvaćati otkupljenje i spasenje. Tako se oslobađamo grijeha i možemo živjeti kao prava djeca Božja.

„Tako se molitva kojom želimo i tražimo da bude posvećeno ime Božje pretvara u molitvu koja nas spašava, otkupljuje i otvara nam srce za prihvaćanje svega što nam Bog dariva... Sveti se ime Tvoje stoga znači: neka se tvoje ime ostvari u nama da bi se ono na nama vidjelo i da bismo tako u jednome imenu, Bog i čovječanstvo, bili skupa sjedinjeni...“ (Tomislav Ivančić, *A vi ovako molite!*, str. 88.).

Naš je poziv biti sveti. Zahvaljujući Bogu na svemu, slaveći ga i hvaleći, tj. moleći „sveti se ime Tvoje“, na putu smo svetosti. Zato sve što činimo, činimo u ime Božje i njemu na slavu i čast. A to će onda biti i na naša spasenje.

Dodi kraljevstvo Tvoje

Na što je Isus mislio kada je govorio da molimo „dodi kraljevstvo Tvoje“?

Kraljevstvo je Božje (nebesko) prvi navjestio Mesijin preteča sv. Ivan Krstitelj (Mt 3,2). A Isus je počeo propovijedati: „Ispunilo se vrijeme, blizu je kraljevstvo Božje. Obratite se i vjerujte u Radosnu vijest!“ (usp. Mk 1,15). To znači ono je pred vratima. Ono je sadržaj, jezgra evanđelja. Matej ga spominje više od 50 puta.

Kraljevstvo je Božje došlo s Isusom Kristom ili, bolje, ono je Isus Krist među nama. S njegovim propovijedanjem o kraljevstvu nebeskom počinje novi plan odnosa Boga i ljudske povijesti. Ostvaruje se nacrt ljubavi, milosrđa i spasenja kojima Bog podiže pali svijet i daje mu novi život, božansko posinovljenje. Kraljevstvo Božje veličanstveno je djelo providnosti Božje koja vodi ljude konačnome cilju, jedinstveno djelo Bogočovjeka, Otkupitelja.

„Kraljevstvo je Božje... pravednost, mir i radost u Duhu Svetome!“ (Rim 14,17). Posljednja vremena, u kojima jesmo, vremena su izlivanja Duha Svetoga. Otada je započet odlučujući boj između „tijela i duha“. Kraljevstvo je Božje sila i snaga koju Bog unosi u naš svijet. Kraljevstvo se Božje očituje u dobrima spasenja. A ta su dobra: opraštanje grijeha, oslobođenje ili spasenje, otkupljenje, božansko posinovljenje, novi život, vršenje volje Božje, usavršavanje života u budućem gledanju Boga. To je kraljevstvo istine i života, svetosti i milosti, pravde, ljubavi i mira.

U kraljevstvo se ulazi po nutarnjem obraćenju, po vjeri i krštenju. Kraljevstvo se Božje ostvaruje postupno, u nekoliko faza. Možemo reći kako je prvi stupanj kraljevstva Božjega nevidljivo prisutan po krštenju i sakramentima.

Otvarajući se Duhu i rastući u vjeri i ljubavi, krštenik postaje osvjedočeni vjernik i ujedno širitelj Božjega kraljevstva.

„Treća je faza kraljevstva Božjega ona koja će se dogoditi na kraju svijeta, kada Isus bude došao u slavi anđela i svetih da konačno preobraziti čitav svijet, da završi ljudsku povijest na zemlji i započne vječni život. Tada će biti otrte sve suze s naših čiju, bit će plaćeni svi dugovi i sve nepravde ispravljene. Tada ćemo konačno biti kod Oca. Bit ćemo vječno sretni. Radi toga smo ovdje na zemlji, patimo se i mučimo, svoj križ strpljivo nosimo, da jednom vječnu sreću uživamo.

Pitamo li se koja je nutarnja sila kraljevstva Božjega, možemo odgovoriti da je to Duh Sveti. Duh Sveti u nama i oko nas jest

kraljevstvo Božje. Naime Duh Sveti je vidljivi plod i znak naše pobjede po Isusu Kristu nad grijehom i Zlim.

Može se reći da su Kraljevstvo Božje Sin i Duh Sveti koje je Otac poslao k nama. Otac je poslao Sina da nas otkupi i Duha Svetoga da nas posveti. Isus je došao da nas, grijehom raspršene, sakupi u jedno. Duh Sveti je došao da nas, oslobođene grijeha i udaljenosti do Oca, posveti i učini sličnima Ocu

i sudionicima božanske naravi. To je Božje kraljevstvo u nama i među nama“ (Tomislav Ivančić, str. 98-99).

Zato je uvijek iznova potrebno vapiti: „Dodi kraljevstvo tvoje.“ Tako moleći, najprije vapimo da nas Bog oslobodi pada pod teretom kušnje i zavoda. Molimo ga također da nas oslobodi patnji, bolesti, zla, grijeha, padova i očaja.

Kraljevstvo je nebesko neizmjerne vrijednosti. Isus ga uspoređuje sa skrivenim blagom, dragocjenim biserjem, radi kojega se sve prodaje da ga se pribavi (Mt 13,44-46). Kraljevstvo se Božje u nas slijeva svakim dobrim djelom, svakom gestom kojom želimo biti poslušni Isusovoj riječi i otvoreni njegovu Duhu. Što god smo učinili najmanjemu Isusovu bratu, Isusu smo učinili i nagrada nam ne će biti uskraćena (usp. Mt 25,40).

A najveća je nagrada biti sin kraljevstva nebeskoga, imati ime zapisano na nebesima. „Ali, ne radujte se toliko tomu što vam se duhovi pokoravaju, koliko više što su vaša

imena zapisana na nebesima!“ (Lk 10,20). Naša će imena biti sigurno zapisana na nebesima ako se budemo trudili živjeti sveto, tj. ponizno molili i tražili kraljevstvo nebesko.

Moliti Očenaš znači odlučiti se za novoga čovjeka i za kraljevstvo Božje. To znači otvoriti srce i ispružiti ruke te dopustiti Bogu da po nama djeluje. Moliti „dodi kraljevstvo Tvoje“ znači dopustiti da nas Božje kraljevstvo preobraziti i da po nama siđe u čitav svijet. To znači prepustiti se, darovati se, potpuno se prikazati, posvetiti se Bogu da može svoje kraljevstvo ostvariti na zemlji.

Čitajući Sveto pismo, slaveći svetu Misu, slušajući propovijedi, stojimo pred kraljevstvom Božjim. Božje su riječi duh i život. Sakramenti su veliki izvor kraljevstva Božjega. To su Isusovi milosni znakovi koji nas, ako ih primamo otvorena i radosna srca, čiste od grijeha, preporučaju, daju nam snagu i milost Božju, njegovu prisutnost u nama te nas tako prenose u Božje kraljevstvo. Molitva je nepresušan izvor Božjega kraljevstva. Žarka molitva sve može (Jak 5,16). Molitva čini čudesne stvari. Snaga je molitve koju nas je Isus naučio u tome što je možemo moliti u njegovu ime. On nam je naime rekao: „Što god zaištete u Oca, dat će vam u moje ime. Dosad niste iskali ništa u moje ime. Ištite i primit ćete da radost vaša bude potpuna“ (Iv 16,23). Moleći Očenaš, kraljevstvo je Božje već u nama. Molimo srcem i žarko da se ono u punini na nama ispuni i ostvari.

„Budi volja Tvoja, kako na nebu tako i na zemlji“, veoma je bitna molba. Znati što je volja Božja, i svakoga trenutka je u životu vršiti, ne znači ništa drugo nego biti siguran da se nalaziš na putu svetosti do konačnoga postizanja vječne sreće u raj.

Moliti Očenaš znači odlučiti se za novoga čovjeka i za kraljevstvo Božje. To znači otvoriti srce i ispružiti ruke te dopustiti Bogu da po nama djeluje. Moliti „dodi kraljevstvo Tvoje“ znači dopustiti da nas Božje kraljevstvo preobraziti i da po nama siđe u čitav svijet.

Moj se život u potpunosti promijenio Sandra pripovijeda da dolazi iz obitelji u kojoj se nikada nije molilo. Majka je protestantica, a otac katolik. Nijedno nije prakticiralo vjeru. Krstili su je u protestanskoj zajednici. Priznaje da je katoličku vjeru smatrala staromodnom. Molitvu na koljenima doživljavala je omalovažavajućom. Poslije će naučiti da je klečanje izraz strahopoštovanja i ljubavi prema Bogu.

Zaboravila je na Boga i počela je odlaziti na zabave, slušati sotonsku glazbu i piti alkohol. Bila je čvrsto uvjeren da glazba, koja podržava nasilje i sadrži mnogo sotonskih riječi, ne može utjecati na nju. Prevarila se i postajala je sve agresivnija i depresivnija.

Zahvaljujući prijatelju, osvjedočenom katoliku koji joj je pričao o Međugorju, bez razmišljanja je kazala da bi i ona jednom htjela tamo poći. Iz čiste radoznalosti dolazi sa zajednicom *Totus Tuus*. O Međugorju nije znala skoro ništa, niti je što posebno molila. Priznaje da su joj prvi dani bili neobični.

„Kad smo se penjali na Brdo ukazanja i stali kod smeđega križa, doživjela sam duboko iskustvo Boga. U kratkome vremenu imala sam dojam da jasno vidim cijeli svoj život. Kao da ga odjednom mogu posve jasno vidjeti i razumjeti. Oči su mi bile pune suza jer sam spoznala što sam sve u životu krivo učinila. Shvatila sam da sam bila ohola i tašta te da sam zbog svoje sebične tvrdoglavoosti mnoge ljude povrijedila. Bila sam svjesna i koliko sam rana sama sebi nanijela. Od toga sam trenutka znala da se Gospa ovdje u Međugorju ukazuje i da daje poruke koje nas vode k Bogu. Odjednom mi je bilo vrlo jasno da trebam promijeniti svoj život. Kad sam se vratila kući, odlučila sam postiti. Bila sam toliko oduševljena što sam u Međugorju iskusi Boga... Post je učvršćivao moju vjeru jer sam znala da se to Bogu sviđa.

Nešto me je stalno vuklo u ovo milosno mjesto. I ponovno sam se osjećala kao i prije. Milosno iskustvo Božje i Gospine ljubavi pomoglo mi je da sam od župnika zatražila da me primi u Katoličku Crkvu, što se u travnju 1999. i dogodilo. Svečano sam primljena u Katoličku Crkvu primivši prvu svetu pričest i potvrdu.

Prije toga sam se prvi put ispovjedila kako bi za Isusa bila posve otvorena. Nisam u stanju opisati kakav sam duboki mir doživjela u osobnom susretu s Isusom u svetom ispovijedi. Toga me dana Bog obdario tolikim milostima da sam se osjećala istinski voljenom i prihvaćenom. Danas sam udana i imam malu kćerku. Pokušavam svakoga dana iznova obraćati se i s pomoću Majke Božje živjeti vjeru u svakidašnjici.“

„Volja je Božja, objavljena u Pismu, stvaranje novoga čovjeka.“ (dr. Ljudevit Rupčić)

Snimila Lidija Paris

Kako je fra Slavko Barbarić utjecao na **moje svećeničko zvanje**

Nema ničega ljepšeg nego biti svećenik. Svećenik smije davati Boga, tko drugi to može? Želim zahvaliti Majci Božjoj, Ivanu Pavlu II. i fra Slavku, a najviše od svega našem dobrom nebeskom Ocu. Isus je dosita uskrsnuo!

vlč. Erich Kuen, župnik u Austriji

Svećenik sam već tri godine, ali je moj put do Boga bio jako dug. Kao mladić tražio sam smisao života i lutao. Jednog sam se dana osjećao jako loše, i tada mi je Bog dao iskustiti preobilje svoje ljubavi. Počeo sam se pitati gdje taj Bog stane. Išao sam od Moonove sekte do Jehovinih svjedoka, i nisam ni pomišljao da bi Bog mogao stanovati u Crkvi.

Jednog sam se dana probudio i znao kamo pripadam, ali nisam imao pojma zašto. Izašao sam na prozor, a stanujem u Innsbrucku, u središtu grada. Ulice su bile prepune ljudi, a ja nisam znao zašto. Sišao sam i pitao ih zašto su tu. Rekli su mi da gradom prolazi papa Ivan Pavao II. Trebao je proći doista blizu moje kuće, pa sam pomislio: kad već Papa dolazi, idem na njegovu Misu. Mogao bih reći da je Papa došao po mene, mojoj kući! Tijekom te Papine Mise u meni se odigravala duhovna borba. Pitanje je bilo: je li Isus doista prisutan u toj hostiji ili je to samo kruh? Odlučio sam da je to doista Isus, i od tog sam se trenutka cijeloga tjedna veselio nedjelji.

Čuo sam glas koji mi je rekao: „Dođi, dođi!“

Prošlo je neko vrijeme dok sam našao put i do Majke Božje. Jedan mi je prijatelj bio dao knjigu o posveti Majci Božjoj, i rekao mi da ću je jednoga dana pročitati. Godinu ili dvije poslije doista sam počeo čitati tu knjigu i odlučio posvetiti se Mariji. Tada nisam ni znao da postoji Međugorje, ali na trideseti dan, na dan posvete, našao sam se u Međugorju. Posvetu sam obavio u crkvi, u vrijeme ukazanja. Bilo je ljeto 1993., bio je rat, održavao se Festival mladih. U zelenom šatoru, koji se nalazio nedaleko od crkve, Marija Pavlović govorila je o Gospi. U tom sam trenutku čuo jedan glas kako mi govori: „Dođi, dođi!“ Znao sam da je to Majka Božja. Znao sam da me zove ka križu. Tada sam razgovarao i s fra Slavkom i rekao mu da možda želim biti svećenik. Samo me je potapšao rukom po prsima.

Foto Dani

Križni put na Križevcu

Nekoliko godina poslije, kad sam već radio kao liječnik, želio sam upoznati zajednicu Blaženstava da vidim nije li to možda moj put. S njima sam živio oko godinu dana. Jednoga petka u studenom, po vrlo ružnom i kišovitom vremenu, pitao sam se da li da odem na Križevac, na Križni put, ili ne. Kad je ružno vrijeme, gore je vrlo sklisko i neugodno, baš nikakvo veselje. U sebi sam to pregorio i rekao, idem na Križevac. Tada nisam pomišljao na svećeničko zvanje, nego da ću se oženiti i imati obitelj.

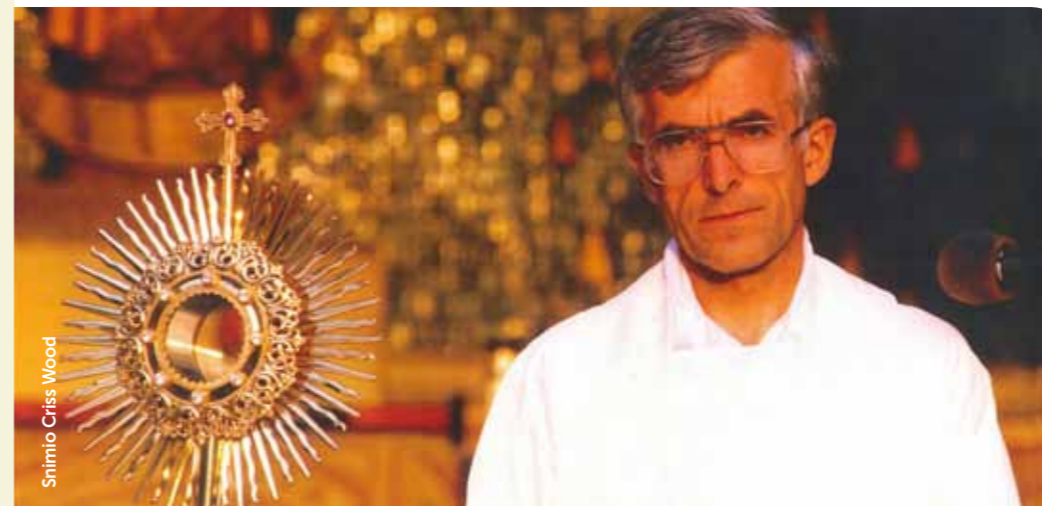
Na Križnom putu, nekoliko postaja ispred mene, bio je fra Slavko s grupicom od desetak ili dvadesetak župljana. Razmišljao sam: ti se toliko boriš hoćeš li ili ne ćeš na Križni put, a fra Slavko skoro svakog dana, po svakom vremenu, ide na jedno ili drugo brdo. Kad sam bio na trinaestoj postaji, vidio sam kako neki ljudi trče nizbrdo. Pomislio sam da su ljudi, jer je sklisko i strmo, kamenito i jako opasno. Kad sam skrenuo na zavoju, vidio sam jednog fratra kako sjedi među stijenama. Prišao sam mu i pregledao ga, srce mu je bilo u zastoji, bilo mi je jasno da je to fra Slavko, i da je na umoru. Pokušali smo s oživljavanjem, ali to nije pomoglo. Rekao sam ljudima: molite, molite, fra Slavko umire! U tom je trenutku prestala kiša, bilo je to između trinaeste i četrnaeste postaje, odakle se vidi crkva. Sunce je sjalo na crkvu i na nebu se pojavila duga. Sunce je odozdo sjalo na oblake, izgledalo je kao da na nebu vise girlande. Bio sam uvjeren da je fra Slavko otišao na nebo.

U crkvi sam plakao više od sat vremena

Nakon toga smo fra Slavka ponijeli nizbrdo. Bilo je jako teško, sklisko. Ja sam molio ovako: *fra Slavko, sad si na nebu, molim te, daj mi dio svojega duha.* Dok smo ga nosili, buduću da je tijelo bilo beživotno, njegove su ruke lamatale na sve strane. Ja sam dobio udarac po leđima, i to sam sebi protumačio kao da mi fra Slavko kaže: *ja sam završio svoj križni put, tvoj sada počinje.* Cim smo sišli, otišao sam u crkvu jer sam htio biti u miru i tišini. Više od sat vremena sam plakao, ne znajući zašto. Poslije sam shvatio da mi je fra Slavko izmolio milost da ne gledam samo na sebe. Odlučio sam postati svećenik. Počeo sam studirati teologiju, u Rimu i u Austriji, i sada sam već tri godine svećenik.

Nema ničega ljepšeg nego biti svećenik. Svećenik smije davati Boga, tko drugi to može? Želim zahvaliti Majci Božjoj, Ivanu Pavlu II. i fra Slavku, a najviše od svega našem dobrom nebeskom Ocu. Isus je doista uskrsnuo!

(Prevela Lidija Paris)

Shimio Criss Wood

11. obljetnica smrti fra Slavka Barbarića

Kako bi bilo lijepo da u vrijeme ukazanja prestanu raditi restorani i prodavaonice, da prestane svirati glazba i da ljudi zastanu u šutnji i molitvi... (fra Slavko Barbarić)

Krešo Šego

Župna crkva, Križevac i Podbrdo stožerna su međugorska molitvena mjesta. No mnoge hodočasnike, ali i župljane, privlače i druga, posebna mjesta naše župe: Uskrsli, Plavi križ, sv. Leopold Mandić, Kraljica Mira u crkvenom dvorištu, mjesto za paljenje svijeća te, naravno, grob fra Slavka Barbarića na Kovačici. Nema dana, posebice nakon prijepodnevnih Misa za jezične skupine, a da se na Kovačici ne nađu veće ili manje skupine ili pojedinci koji mole i razmišljaju.

Najzanimljivije je to da se među moliteljima mogu susresti mnogi koji fra Slavka nikad nisu vidjeli ni susreli; mnogi koji dolaze prvi put ili su u Međugorje počeli dolaziti nakon njegove smrti 2000. godine. I unatoč tomu, u srcu osjećaju njegovu blizinu, žele mu zahvaliti za sve što je učinio za hodočasnike i širenje poruka Kraljice Mira diljem svijeta. Među tim hodočasnici su stariji i mlađi, žene i muškarci, redovnici, redovnice i svećenici, ljudi sa svih strana svijeta. Poneki od njih donesu svijeću, ili buketić cvijeća, ili samo svoje žarke molitve.

Fra Slavko se s događajima u Međugorju susreo 1982., otkada se sav stavlja u Gospinu službu: molitvom, usmenom i pisanom riječju, svjedočanstvom, sudjelovanjem na

molitvenim susretima diljem svijeta, oćin-skim prihvaćanjem hodočasnika; brigom za ovisnike, siromašne i djecu o kojoj nema tko skrbiti; posjetima uhićenicima; organiziranjem različitih sadržaja – hodnje mira, svećeničkog seminara, molitvenog susreta mladih, seminara za bračne parove, seminara posta i molitve – što Međugorju daje prepoznatljiv pečat.

Kad mislimo na fra Slavkovo djelo i djelovanje, obvezatno nam u pamet dolazi riječ srce, koju je i te kako koristio i često pisao: *molite srcem, postite srce, slavite Misu srcem, klanjajte se srcem...* Tako je mogao govoriti, i pisati, jer je sve činio srcem – živio je srcem, molio srcem, drugoga prihvaćao srcem, pomagao srcem, davao se srcem, a sve srca prepuna povjerenja u Gospodina i Kraljicu Mira.

I tako razdijeljeno, fra Slavkovo je srce prestalo kucati 24. studenoga 2000. između 14. i 13. postaje, na Križevcu, dok se vraćao nakon završene pobožnosti križnoga puta. U hladno popodne i večer toga dana vijest o iznenadnoj fra Slavkovoju smrti zaledila je srca njegovih prijatelja, međugorskih hodočasnika diljem svijeta. Svatko se pitao: Kako je to moguće?! Još je toga jutro snimio emisiju na Radiopostaji „Mir“, slavio sv. Misu, govorio hodočasnici! No već

Kad mislimo na fra Slavkovo djelo i djelovanje, obvezatno nam u pamet dolazi riječ srce, koju je i te kako koristio i često pisao: molite srcem, postite srce, slavite Misu srcem, klanjajte se srcem...

sutradan, u redovitoj poruci preko Marije Pavlović-Lunetti Gospa je brojnima otoplila srca. U poruci je stajalo i to da se, *vaš brat Slavko rodio u nebo, i da zagovara za vas.*

Fra Slavko se rodio 11. ožujka 1946. u Dragičini, a školovao se u Čerinu, Visokom i Sarajevu. Magistrirao je u Grazu u Austriji, a doktorirao u Freiburgu u Njemačkoj. Za svećenika je zaređen 19. prosinca 1971., nakon čega je djelovao u više hercegovačkih župa. Jedan je od najprevođenijih i najcitiranijih hrvatskih pisaca – knjige su mu prevedene na dvadeset jezika i tiskane u više milijuna primjeraka.

Na jedanaestu obljetnicu fra Slavkove smrti, 24. studenoga, župljani i hodočasnici molit će pobožnost križnoga puta na Križevcu, a taj dan za nj će se slaviti i večernja sv. Misa.

Snimila Lidija Paris

Kako na nebu tako i na zemlji

Kad sam imao osamnaest godina, razmišljao sam o tome hoću li biti svećenik. Znalo se dogoditi da dopodne hoću biti svećenik, a da se popodne hoću ženiti. Bio sam podijeljen. Vuklo me i svećeništvo i brak. Da bih razlučio Božju volju, otišao sam na šestodnevne duhovne vježbe u samostan trapista, nedaleko od moga grada Toronta.

don Damir Stojić, sdb

Šest sam dana proveo u šutnji kako bih razlučio što Bog od mene traži, i svaki sam dan imao priliku razgovarati s jednim monahom. On bi me svaki put pozdravio na isti način, na latinskom: *Memento mori*. Nisam znao što to znači pa sam ga upitao. On veli: *Sjeti se smrti*. Mislim, kako je ovaj tip frustriran! Ja sam došao donijeti životnu odluku, a on meni o smrti! Pitao sam ga zašto me ne pozdravlja s *hvaljen Isus i Marija*, ili *dobro jutro, dobar dan*, nego *memento mori*, sjeti se smrti. Nije mi odmah htio odgovoriti. Posljednjeg me dana upitao: *Damire, što si odlučio, brak ili svećeništvo?* Tada, sa osamnaest godina, nakon šest dana, rekao sam: *Brak!* On mi je rekao: *Odlično, i što ćeš sada?* Ja sam mu nabrojio: radit ću preko ljeta, a onda ću upisati psihologiju na sveučilištu u Torontu. On meni: *A što onda?* Ja njemu: *Vjerojatno ću upoznati djevojku i diplomirati, naći posao, oženiti se.* On meni: *A što onda?* Ja njemu: *Radit ću negdje kao psiholog, odgajati djecu.* On meni: *A onda?* Ja njemu: *Djeca će studirati, ženiti se, imat ću unučad, ići ćemo na putovanja.* On meni opet: *A onda?* Već mi je pomalo išao na živce. U sebi sam posložio sve redom: fakultet, žena, brak, obitelj, posao, mirovina, putovanja. On meni: *Odlično, a što onda?* Ja njemu: *Umrjet ću!* A on meni opet: *A što onda?* Moram priznati da sam se malo uplašio... On meni: *Damire, kad sam te prvoga dana pozdravio sa 'memento mori', pitao si me zašto spominjati smrt. U ovom životu ima puno putova. Poslije smrti postoje samo dva puta: nebo i pakao.* Rekao mi je: *Damire, možda te neću više nikada vidjeti, ali što god odlučio, brak ili svećeništvo, uvijek biraj, živi, govori, ponašaj se kao da biraš nebo!*

Isus stalno govori o nebu

Mi svećenici možda premalo govorimo o nebu. Pavao kaže: sad je vrijeme, sad je čas, i govori o *kairosu*, o milosnom trenutku. U svakom trenutku možemo birati nebo. Teško je o nebu govoriti jer nitko tamo nije bio, ali Isus stalno govori o tome. Čitao sam sva Evanđelja, i Isus stalno govori o nebu i o paklu, sve što je govorio bilo je usmjereno prema kraljevstvu nebeskom. Na početku pro-

povijedanja naviješta kraljevstvo nebesko, a njegove su posljednje riječi razbojniku: *da nas ćeš sa mnom biti u raj.* Moramo razmišljati o nebu i o raju. Teško je dokazati nebo, zato ću vam ispričati jednu priču. Jedna trudnica nosi blizance, oni razgovaraju u majčinoj utrobi. Jedan kaže: *Što misliš, postoji li život izvan ovoga trbuha, ove majčine utrobe?* Drugi mu kaže: *Pa ti si lud, kako bi to izgledalo?* Prvi kaže: *Čudno mi je. Zašto imamo noge? Ovdje nam ne služe ničemu, a imamo ih.* Drugi: *Ti si filozof, pusti to, uživaj!* A prvi opet: *A zašto imamo pet prstiju?* Drugi: *Previše razmišljaš, stavi palac u usta, cuclaj ga i uživaj!* Prvi opet: *Čuješ li ti neke zvukove vani?* Drugi: *Ma nema veze!* I tako se oni zabavljaju, prave salto i uživaju. U osmom mjesecu trudnoće postalo im je tijesno, onda im je u devetom ponestalo tekućine. Patnja! Odjednom jedan nestane! Izašao je! Rodio se! I za njim onaj drugi! Kraj priče! Ja bih vas upitao: *Postoji li život izvan ove utrobe, ove maternice, ovog svijeta u kom živimo? Koji dokaz imamo?* Blizanci u utrobi vidjeli su da imaju noge koje im tamo gdje su bili ničemu nisu služile, a oni su predosjećali da im moraju nečemu služiti kasnije. Pitam vas: *Imamo li mi nešto što nas navodi na to, da ima nečega izvan ovoga svijeta, ovoga života? Svi to imamo. Znae što je to? Reći ću vam.*

Bog nam je dao čežnju da nas privuče k sebi

Radostan sam i sretan, ali stalno osjećam određenu dozu nezadovoljstva. Nešto u meni uvijek želi nešto više. To se zove čežnja. Jeste li se ikada upitali kad će ta čežnja prestati? Kad sam bio u osmom razredu čeznuo sam za srednjom školom i mislio sam da će onda svi moji problemi nestati. Došla je srednja škola i novi problemi. Onda sam iščekivao maturu, pa diplomu, pa svećeničko redenje... Jedna moja velika čežnja bila je ispunjena, ali od tada, u devet godina svećeništva, nešto u meni uvijek me gura dalje i dalje. Kad će to prestati? Čežnja koja je u nama dokaz je da nebo postoji. Sveti Augustin je rekao: *Gospodine, stvorio si me za sebe, i nemirno je srce moje dok ne prebiva u tebi.* To je pozitivno kršćansko nezadovoljstvo, zato što Kraljevstvo još nije doš-

lo. Mi kršćani uvijek moramo biti nezadovoljni na pozitivan način, jer Kraljevstvo još mora doći. To nezadovoljstvo nas gura da budemo bolji i bolji, i da živimo ono: *kako na nebu, tako i na zemlji.* Ta čežnja može biti i opasna ako je ne stavimo u kontekst neba, ako je pošto-poto želimo utažiti na zemlji.

Kad sam bio srednjoškolac, u Kanadi, nešto je bilo čudno sa svim mojim idolima, pjevačima koje sam slušao. Ne osuđujem ih, tre-

ba za njih moliti. Kako su završili bendovi koje sam slušao? Obožavao sam Jimmyja Hendrix. Kako je završio? Predozirao se. Slušao sam Janis Joplin. Predozirala se. Slušao sam Doorse, pogotovo Jima Morrissona. Predozirao se. Bubnjar iz Rolling Stonesa predozirao se. U sedmom sam razredu imao *punk* fazu. Jedan je *punk* pjevač okrutno ubio svoju djevojku pa sebe. Vidimo druge svjetske velikaše. Michael Jackson, ne zna se je li se predozirao ili se ubio. Jedna starleta, Nicole Smith, predozirala se. Nedavno Amy Winehouse – umrla zbog alkohola. Moramo se moliti za njih i pokoj im duši. Ne osuđujem ih, ali se pitam: *Zašto su tako završili? Zašto takvi velikaši tako završavaju?* Moje mi slobodno razmišljanje kaže da ti jadni ljudi nisu znali što bi sa svojom čežnjom. Bog nam je dao čežnju da nas privuče k sebi. To je kao neki senzor. Kad sam bio mali, mama mi je uvijek oko vrata stavljala ključ, adresu i broj telefona, u slučaju da zalutam. Rekla bi mi: *Sine, ako zalutaš, uđi u trgovinu, nađi policajca, pokaži adresu, imaš ključ od kuće, možeš doći doma.* Mama mi je dala senzor: adresu, ključ. Bog nam je dao senzor: čežnju. To je osjećaj koji nas tjera da uvijek hoćemo još. To nam je Bog dao, to je Papa napisao na prvoj stranici katekizma za mlade. Čitajte! Stvoreni smo za Boga. Ako tu čežnju okrenemo samo prema zemlji, to je kao raketa koja se okrene prema zemlji i eksplodira. Mi moramo biti kao raketa koja je usmjerena prema nebu. Ta će čežnja biti potpuno utažena tek u kraljevstvu nebeskom, kad budemo Boga gledali kakav jest. Otkad sam to shvatio, meni je super.

Mi kršćani uvijek moramo biti nezadovoljni na pozitivan način, jer Kraljevstvo još mora doći.

To nas nezadovoljstvo gura da budemo bolji i bolji, i da živimo ono: kako na nebu, tako i na zemlji. Ta čežnja može biti i opasna ako je ne stavimo u kontekst neba, ako je pošto-poto želimo utažiti na zemlji.

Čežnja za domovinom

Znam da ovdje na zemlji neću doživjeti potpunu radost, nego tek u nebu. Čežnja me vuče. Zato je Pavao napisao Hebrejima: naša je domovina na nebesima. Zato moramo ostvariti: *kako na nebu tako i na zemlji.* Hrvati su puno išli u strane zemlje. Ja sam u Torontu odrastao sa svim nacijama, svi smo bili u dijaspori. Moj otac četrdeset godina živi u Kanadi, ali kad prođeš pokraj naše kuće, znaš da ovaj tip ima domovinu negdje drugdje. Po čemu? Prvo, hrvatska zastava ispred kuće. Drugo, kad uđeš u kuću, slika Alojzija Stepinca, pa goblen crkve svetog Marka u Zagrebu. Iako moj otac nikada nije bio u toj crkvi, to je bio simbol domovine. U kući se govori hrvatski; tako su činili i Talijani, Ukrajinci, Korejci, Slovaci, Slovenci, svi su čeznuli za domovinom. U duhovnom smislu, kad nas gledaju ateisti ili ljudi drugih vjera, bi li oni mogli zaključiti da imamo jednu drugu domovinu? Kod mog oca i drugih emigranata u Kanadi, to se vidi. Po hrani, po naglasku, po običajima, po svemu. Moramo se pitati vidi li se to na nama. Zato u molitvi Očenaša molimo: *kako na nebu tako i na zemlji.* Onaj koji zna da mu je domovina na nebesima, on će uljepšati ovu domovinu, jer ona je prekrasna, i ako živimo onu domovinu ovdje na zemlji, to mora biti zemaljski raj.

Svjedočiti nebo ovdje, na zemlji

Postoje dvije opasnosti na koje bih upozorio, dva kriva načina gledanja na čežnju, a to su zapadni i istočni ekstrem. Kad se pojavi čežnja, zapadni ekstrem kaže: gutaj, konzumiraj, tako da gutamo do smrti. Dakle, hedonizam. U našem, zapadnom svijetu ne znamo što bismo s čežnjom pa gutamo, gutamo, gutamo. A na Istoku je drugi ekstrem: duhovna nirvana. Taj ekstrem kaže: isključi se. Moramo paziti na jedno i na drugo i živjeti *kako na nebu tako i na zemlji*, i tako ćemo svjedočiti nebo ovdje, na zemlji.

Evanđelist i apostol Ivan u *Knjizi Otkrivenja* piše progonjenoj braći i sestrama i vidi jednu čudesnu sliku. Htio ih je utješiti. Bog mu je nešto otkrio. Ivan vidi vjenčanje, vidi zaručnika Isusa i vidi zaručnicu – narod Božji, nas. Vidi još nešto nevjerojatno: vidi ih u bračnom zagrljaju. Pitam se, što je to Ivan vidio? Vidio je nebo, i kako Isus prožima svoju zaručnicu, i kako je to potpuno zadovoljstvo, i tako mi na zemlji imamo dva načina kako možemo živjeti nebo na zemlji: brak i svećeništvo, redovništvo. Svaki je brak znak živoga Boga i nebeske slave, to su također svećeništvo i redovništvo, kako Isus govori u Matejevu Evanđelju. Nebo živimo ovdje na zemlji. Usmjerite svoje čežnje prema Isusu Kristu i on će vam pokazati kako živjeti nebo na zemlji.

Foto Dani

Tamo gdje se zatire autoritet, nema slobode (1. dio)

Onaj tko odbacuje Boga, odbacuje sve autoritete oko sebe. Onaj tko bježi od traženja Svemogućeg, taj bježi od istine o sebi. Taj ni svoje svjetovno „ja“ nije dokučio. Tko misli da može definirati sebe, taj teži ukalupiti i svaku istinu, živeći u (opasnoj) zabludi kako u negaciji bolje „vidi“. Sva je sreća da su prave istine nedokučive.

prof. dr. Zlatko Miliša

Živimo u vremenu različitih „izama“. Naše je stoljeće obilježeno hladnim pozitivizmom i racionalizmom, manipulativnim konzumerizmom i hedonizmom, ekstremnim relativizmom i anarhizmom, religioznom indiferentizmom i nasrtljivim sekularizmom. Svi su ti „izmi“ navodno u ime čovjeka, a zapravo ga razaraju. Rigidni pozitivizam, rezolucije Vijeća Europe također, čovjeka stavljaju u okove, s jednom „istinom“ o nastanku čovjeka. Naime Rezolucija 1580 Vijeća Europe (dostupna na internetu od 4. listopada 2007.) u točki 12 kaže: „Naš moderni svijet zasnovan je na dugoj povijesti, čiji bitan dio čini razvitak znanosti i tehnologije. Ipak, znanstveni pristup još uvijek nije dobro shvaćen i to ohrabruje razvoj svih vrsta fundamentalizma i ekstremizma. Potpuno odbacivanje znanosti definitivno je jedna od najozbiljnijih prijetnji ljudskim i građanskim pravima“. Parlamentarna skupština Vijeća Europe potiče države članice, posebice njihove prosvjetne vlasti, da „brane i promoviraju objektivno znanje...“ Postavlja se pitanje, što je „objektivno znanje“. Je li znanost superiorna u odgovorima na (sva) otvorena pitanja postanka čovjeka (s evolucionističkom teorijom), vjere i religijskih tumačenja? To je daleko od znanosti koja je, po toj Rezoluciji, moćna u davanju odgovora na sve i sva. Poznato je da znanstveni pozitivizam stoji na poziciji kako je istinito samo ono što je moguće empirijski provjeriti. Prema takvu pristupu, svaka religija ispada „fundamentalizam“, jer ako nema Boga (prema „znanstvenim spoznajama“), „tada je sve dopušteno“ (Dostojevski). Jesu li ti znanstvenici u mogućnosti definirati čovjeka? Ukazujući na opasnost od religijskih uvjerenja, u duhu pozitivizma negiraju spekulativnu misao, asimptotičnost spoznaje, a sve pod izlikom prijetnje ljudskim pravima i očuvanju demokracije („od svih vrsta fundamentalizma“). Ovu Rezoluciju kao zaštitni znak uzimaju ateističke udruge, znanstveni pozitivisti, ljevičarske partije i koriste

je kao paravan protiv kršćana. Naime u stavku 2. članka 2. Konvencije o ljudskim pravima EU nabrojene su situacije u kojima su „dopuštena sva sredstva“ kako bi se oduprlo religioznom tumačenjima koja se protive (znanstvenoj?) istini o evolucijskom nastanku čovjeka. Tomu dakle suprotstavljam svoje teze...

Onaj tko odbacuje Boga, odbacuje sve autoritete oko sebe. Onaj tko bježi od traženja Svemogućeg, taj bježi od istine o sebi. Taj ni svoje svjetovno „ja“ nije dokučio. Tko misli da može definirati sebe, taj teži ukalupiti i svaku istinu, živeći u (opasnoj) zabludi kako u negaciji bolje „vidi“. Sva je sreća da su prave istine nedokučive. Čovjek izmiče svakoj definiciji. Onaj tko ne postavlja pitanje o svom identitetu, taj bježi od ideje transcen-

dentalnosti. Onaj tko pita ima li Boga, taj se ne pita gdje je nestao čovjek. Čovjek je najveća nepoznanica sebi samom, a traži odgovore za sve i sva (izvan sebe). Čovjek živi u više svjetova. Sve više mladih živi svijet konformizma u javnom i individualizma u privatnom životu. Problematizirat ću dvije glavne „definicije“ čovjeka, kako bih aktualizirao naslov svoga izlaganja i problematizirao spomenutu Rezoluciju.

Čovjek je društveno biće?

Na prvi pogled, određenje čovjeka kao društvenog bića (Platon, Aristotel, Hegel, Marx) ne sadrži ništa negativno, ali konsekvence ovoga određenja mogu biti (i često su bile) pogubne. Ukoliko je ljudska bit društvena, onda čovjek njezinu punu realizaciju „za-

hvaljuje“ zajednici u kojoj živi, i izvan nje on tu bit realizirati ne može. Ako je tako, onda društvo, zajednica ima(ju) pravo prednosti nad svojim članovima, budući da joj (zajednici) zahvaljuju za svoje ljudsko biće. „Viši interesi“ zajednice postaju imperativ pojedincu. Od presudnog je značenja dakle pokazati da je ovo određenje čovjeka teorijski neodrživo, a ne samo moralno neprihvatljivo. Valja pokazati da nije moguće racionalno opravdati bilo koju vrstu „žrtvovanja“ pojedinca za „ono opće“. Bezuvjetna identifikacija sa skupinom znači izostanak vlastitog identiteta. Totalitarizam nije posebnost (samo) socijalizma, jer se svaka apsolutna vlast izvodi iz iste formule – iz određenja čovjeka zajednicom, a temelji se na strahu. Ako je mjerilo socijalizacije dobro integrirana ličnost, što ćemo (onda) s neadaptabilnim osobama koje su obilježile ljudsku povijest, od Isusa, do brojnih velikana misli progonjenih od različitih režima samo zato jer su (bitno) odskakali od „prosjeaka“?! Tumačenja da je društvenost bit ljudske prirode, teorijski (teologijski, filozofijski i znanstveno) nisu dokazana, a ljudska ih povijest najvećim dijelom pobija. Sama Marxova teza o čovjeku kao „najvišem biću“ odnosi se na čovjeka kao vrstu, što pretpostavlja da postoji skup svojstava koja čine ljudsku bit. Ovo je silogizam na razini esencijalizma, za koji nema iskustvenih premisa, pa je takav konkluzivni argument samo spekulativni konstrukt. Uostalom, zar društvenost nije odredba primjenjiva životinjskoj vrsti negoli ljudima u nezaustavljivu procesu samouništenja?!

Čovjek je biće rada?

Ako je rad čovjekova *differentia specifica*, koja se izražava u formi *svjesne i svrsishodne djelatnosti*, kako objasniti njegove karakteristike otuđene djelatnosti (prinudne i radno nesvrsishodne) u prevladavajućem „carstvu nužnosti“ (Marx)?! Brojna istraživanja kazuju o visokom stupnju otuđenosti čovjeka u procesu rada (od proizvoda rada, drugih ljudi i samoga sebe). U svakom slučaju, ne mogu se pronaći racionalni argumenti za tvrdnju da je za sve ljude rad prokletstvo ili, suprotno tome, „dar Božji“. Vrijednost rada može biti shvatljiva jedino *a posteriori*, a to znači onda kada se utvrdi koliko rad oplemenjuje ili osakaćuje. Zar pčela i mrav ne rade više svrsishodno od otuđena čovjeka današnjice?

Čovjek je, primarno, biće vjere

Duhovne vrijednote i vjera govore najviše o nama. Među brojnim odredbama o čovjeku, najbliža je istini ona da je čovjek biće vjere! Jer, dok ima vjere, ima i čovjeka. Dok čovjek

traži, dotle ima svrhu postojanja, jer čovjekova je bit u stalnom ispitivanju i odbacivanju jedne istine. Bit je u traženju, a ne u nalaženju. Izazovi su u dubinama i prostranstvima, a ne u duhovnim plićacima i dohvatljivosti. „Krhko je znanje“ (D. Cesarić). Mladi su ljudi ušli u pakao droge jer su prestali vjerovati, a u procesima rehabilitacije vratili su se Bogu i sebi s benediktinskom maksimom *Ora et labora*. Nikakva im „supstitut terapija“ ne pomaže. Rad kao sredstvo i vjera, kao cilj, najbolja je prevencija, ali i rehabilitirajuća metoda u procesu resocializacije.

Čovjek je sve manje biće rada, nađe i tolerancije. Sve je manje razumno, smisleno, odgovorno, pravedno, savjesno, društveno biće i biće rada, a sve više potrošačko, skeptično, tjeskobno, neodgovorno, netolerantno, (auto)destruktivno biće, biće koje se dosađuje, nemoralno, otuđeno biće ovisno o (s)tvarima, biće koje negira sve autoritete. Koje su posljedice toga? Danas su najveća opasnost za (opstanak) čovjeka svjetski korporatisti s jedne, te radikalni moralni relativizam i anarhizam s druge strane. Koje su im poveznice i u čemu su pogubni za razvoj čovječanstva i razvoj osobnosti?

Anarhističke posljedice u radu i odgoju

Svima nam je zazvonila misao pape Benedikta XVI. da je svijetom zavladała „diktatura relativizma“. Ona je danas više nego ikada prepoznatljiva u radikalnom moralnom relativizmu (gdje sve ima cijenu, a ništa vrijednost) i anarhizmu, s parolom: „Tamo gdje umire autoritet, rade se sloboda“. Onaj tko prihvaća anarhizam, na strani je antipedagogije te je zapravo antipedagog. Opasnosti proizlaze iz danas „rehabilitirajućih“ promišljanja predstavnika anarhističkog učenja Mihaila Bakunjinia i njegova dominantnog životnog pravila: „Strast za razaranjem također je kreativna strast“, P. Josepha Proudona: „Naše načelo jest: Ateizam u religiji. Anarhija u politici. Bez vlasništva u ekonomskoj sferi“, a Dostojevski (to) stanje opisuje u rečenici: „Ako Boga nema, sve je dopušteno“.

Anarhisti nude *koncept napuštanja države i autoriteta uopće*, što ima (danas) daleko-sežne socio-pedagogijske implikacije. Cilj je anarhizma dokidanje svih oblika dominacije (izvanjskih) autoriteta. Anarhisti nisu samo protiv autoritarnih struktura, nego i protiv autoriteta: Crkve, države, obitelji, škole, rada... Emma Goldman u knjizi *Anarhizam i drugi ogleđi* (2001.), anarhizam definira kao „poredak zasnovan na slobodi koju ne ograničavaju ljudski zakoni“ (str. 45.), što znači da „Bog i država ne postoje“ (str. 46.) budući da oni sputavaju ljudsku slobodu i samosvijest. „Baš kao što religija sputava ljudski um, ili kao što

je vlasništvo, ili monopol nad stvarima, podredilo ili ugušilo ljudske potrebe, tako je država zarobila njegov duh“ (str. 49.). Domo-ljublje joj je „prijetnja slobodi“. Za nju brak i ljubav nemaju ništa zajedničko. „međusobno su udaljeni poput polova“, zapravo se neprijateljski odnose jedno prema drugom (str. 175.). Ona brak tretira tek kao „ekonomski ugovor“ ili „pakt osiguranja“ (str. 175.). Jeffrey Grupp u knjizi *Novi svjetski poredak* tvrdi da su korporatisti Amerikancima isprali mozak, vjerujući kako je normalno najveći dio vremena živjeti izvan obitelji i doma. U tom kontekstu, on ironično konstatira da Amerikanci žive „kao beskućnici, u nedostatku intime razorenih obitelji“ (str. 71.). Ovdje je simptomatična poveznica između naočigled sukobljenih strana – korporatista i anarhista – kojima obitelj (kao autoritet i model odgoja) nije potrebna. Amerikance se natjeralo da rade za korporacije, da u „radnim logorima“ svjesno budu robovi, a njihova djeca u cjelodnevnom boravku i/ili u školama... U knjizi Boba Blacka *Proleterji svih zemalja opustite se* ispisani su eseji o ukidanju rada: „Rad je uzrok sve bijede ovoga svijeta. Svako zlo počinje od rada. Da bismo prestali patiti, trebamo prije svega prestati raditi [...]“ (str. 17.) Rad je najveći masovni ubojica zbog nesreća na poslu (31.), [...] razlog opijanja ljudi i ulaska u svijet droge [...] (32.). Ono što jedino opravdava 'napor' je seksualni užitak i razudani hedonizam“ (42.). Jednako tako i Alfredo Bonanno nastavlja anarhistički pamflet o štetnosti rada: „Požurite odbaciti rad prije nego što vas neki novi sofisti počnu uvjeravati kako rad oslobađa. Požurite se prepustiti igri“ (La gioia armata – Oružana radost, 1977.). Kao što je Lenjin pisao da je religija „opijum za narod“, tako su za anarhiste religija, vlasništvo i svaka hijerarhija trovači ljudske slobode. Kada je Francuskinja Corinne Maier godine 2004. objavila knjigu *Doban dan, lijenosti*, nije ni sanjala da će izazvati pregršt najkontroverznijih reakcija javnosti. Corinne Maier je preko noći postala antikulturalna junakinja, ohrabrujući zaposlenike diljem Francuske, ali i svijeta, da usvoje njezinu strategiju „postupnog potkopavanja posla“. Knjiga je zamišljena kao nekakva vrsta „zabušantskog manifesta“. Glavna je teza C. Maier da možeš biti ne samo lijenčina i izvući se, nego i da će takav odnos prema poslu pridonijeti tvojem usponu na hijerarhijskoj ljestvici tvrtke. Autorica iznosi „logičan“ zaključak da, ako ništa ne dobivate radeći, nemate što izgubiti ne radeći ništa. U svjetskoj uspješnici T. Ferrissa, pod naslovom *Kako raditi manje i zaraditi više?*, autor drži kako se čovjek (da bi bio sretan) treba okrenuti „zabavi i profitu“ (Ferriss, 2009., str. 24.).

(Nastavlja se)

Plodnost smrti

Posjet našim grobljima dovodi nas u dodir s egzistencijalnim pitanjima života, s njegovim smislom. Nameće nam se pitanje: Zašto živim? Ili bolje: Za koga živim? Živim li samo za sebe i svoje prohtjeve koji su trenutačni i prolazni ili živim za druge, zagledan u vječnost kao konačnu odrednicu svoga putovanja? Isusov život i njegova smrt u sebi su nosili bogat plod. A moj život? Nosi li on plodove? Hoće li ti plodovi ostati i nakon moje smrti?

s. Dominika Anić

„Ako pšenično zrno umre, donosi obilat rod“ (Iv 12,24). U ovoj rečenici koju nam je zabilježio evanđelist Ivan krije se duboka istina o našem životu. Ovdje Isus govori o sebi, svojoj skoroj smrti, ali ujedno izriče i jedno opće načelo, govori i o našoj smrti. Mi zajedno s njim umiremo, sudjelujemo u njegovoj smrti, i na taj smo način i sami spašeni od smrti – s njim uskrisavamo – i spašavamo druge. I naša ljudska smrt također daje velik rod.

Obećanje za nasljedovatelje

U studenom na poseban način razmišljamo o smrti a time i o smislu našega ljudskog putovanja ovom zemljom, koje je uvijek kratko, ma koliko da se u njega sjati dana. Kad god zastanemo na grobu neke drage nam osobe, ne možemo ne razmišljati o životu, svome vlastitom životu i njegovu smislu.

Kao da nekako bolje razumijemo onu Isusovu riječ o umiranju pšeničnoga zrna i o plodu koji može doći samo poslije umiranja. I znamo da je lakše jednom umrijeti nego umirati živeći, polagano, svakodnevno. Dopustivši da zrno našega života umirući sebi donosi plod dobrote i hranjivosti za mnoge. O takvom je umiranju Isus govorio. U našim međuljudskim odnosima i životu uopće nužno je umiranje. Ali je ono i bolno. Protiv njega se tako često bunimo. Nakon govora o plodnosti pšeničnoga zrna, Isus nastavlja: „Gdje budem ja, bit će ondje i moj sluga. Ako mi tko služi njega će poštovati Otac“ (Iv 12,26).

Biti Isusov učenik znači na sebe uzeti njegovu sudbinu. To mi tako često zaboravimo. Ili pak zaziremo od takva nasljedovanja. Rado govorimo o jakom Isusu koji istjeruje zle duhove, liječi bolesnike, naviješta radostnu vijest spasenja svima... Takav nam je Isus simpatičan. Takvoga rado nazivamo svojim Učiteljem. Ali nekako zaziremo od „nemoćnog“ Isusa na križu, izdana i ostavljena od najbližih, ponižena i osuđena. Takav se Isus baš i ne uklapa u naše shvaćanje nasljedova-

nja. A Isus nam obećava da ćemo i mi koji mu služimo biti ondje gdje je on. Nema preškakanja životnih postaja. Nasljedovanje Isusa uključuje sve. Sve postaje životnoga puta, pa makar neke od njih uključuju i posrtanja i padove. Samo tako nas Otac može prepoznati kao svoje sinove i kćeri.

Posjet našim grobljima dovodi nas u dodir s egzistencijalnim pitanjima života, s njegovim smislom. Nameće nam se pitanje: Zašto živim? Ili bolje: Za koga živim? Živim li samo za sebe i svoje prohtjeve koji su trenutačni i prolazni ili živim za druge, zagledan u vječnost kao konačnu odrednicu svoga putovanja? Isusov život i njegova smrt u sebi su nosili bogat plod. A moj život? Nosi li on plodove? Hoće li ti plodovi ostati i nakon moje smrti? Smijem li živjeti samo na kratke staze ili za vječnost?

S Učiteljem dijeljena sudbina

Dok živimo, ne možemo vidjeti tako mnogo plodnosti u svome životu, uspjeha još manje. I na ovom području možemo dijeliti sudbinu svoga Učitelja. Govoreći ljudski, njegov je život završio kao svojevrtni promašaj. Mogu se tako, na prste, nabrojiti oni koji su mu ostali vjerni. Gdje je sve ono mnoštvo koje je oduševljavao svojim riječima i životom? Kako se brzo sve utišalo i kako je teško ostati vjran dobroti prepoznajući je u sebi i u drugima unatoč „protivnim vjetrovima“! Tek kad je umro, život mu je postao posve plodan.

Utjeha je to za nas koji smo u svojim nastojanjima toliko nestrpljivi želeći odmah vidjeti i uživati plodove svojih ruku. Kad nas obuzme pomisao da se naši snovi o plodnu životu nisu ostvarili, da naše zemaljsko putovanje ide k svom završetku a nismo uspješli izvršiti ono što smo htjeli i očekivali, kad sve postane beznadno, tada imamo još jednu priliku, posljednju i veliku: svoju smrt.

U smrti se potpuno možemo sjединiti sa svojim Učiteljem i njegovom smrću kojom je

Snimila Lidija Paris

spasio svakoga od nas. To se nije dogodilo jednom zauvijek, nego se događa svakodnevno i u životu svakoga čovjeka. To je izazov i poziv da živimo tako kako bismo svaki tren mogli otići u potpunu predanju, svoj duh izručivši Ocu. To zahtijeva potpunu svjesnost da nam je život tek posuđen i da ga jednom trebamo vratiti onomu od koga smo ga primili na dar. Prazna ili ispunjena, ovisi samo o nama. Darovane su nam sve predispozicije za ispunjen život, a mi se slobodno možemo odlučiti na kakvu terenu graditi, ili kako o nama povjerenim životnim sjemenkama skrbiti da budu plodne.

Smrt nas može osloboditi teškog oklopa, koji prikriva našu pravu bit. Oslobađa

nas obmanjujuće nutarnje i površinske strane i otvara nas našoj cjelini. Ona nam, napokon, omogućuje da budemo ono što jesmo. I sama pomisao na smrt ima neku oslobađajuću moć. Dok sudjelujemo na sprovodima ili ukopnim Misama, doživljavamo kako iznutra imamo poticaj biti autentični, istiniti već za života, jer u smrti se ionako sve otkriva, ništa nije moguće zataškati, sakriti. Isus je umirući na križu oprostio i molio Oca da oprostio onima koji ne znaju što čine. Mogao je to jer je za života ljubio i razumio svakoga čovjeka. Kakvi smo u životu, takvi ćemo biti i u smrti. Zato svaki dan učimo umirati živeći.

Moje međugorsko iskustvo

Poštovani!

Ime mi je Romana Puškarić. Rođena sam u Ogulinu, u Hrvatskoj, 1993. godine. Vrlo rado čitam Glasnik mira. Zbilja i jest samim nazivom donositelj međugorskog mira svima nama koji ne možemo svakodnevno uživati mir Međugorja.

U Međugorju sam bila svega pet puta, i htjela bih opet posjetiti to predivno blagoslovljeno mjesto, izrazito ispunjeno mirom. No dok ovo pišem, želim vam reći koliko je moja mladost drugačija upravo zbog Međugorja i Gospe.

Do 2009., dakle do moga prvog odlaska u Međugorje, Gospa je bila sporedni lik u mom životu. Jasno, bila je za mene Isusova majka, no nisam joj pridavala pozornost i ljubav koju je ona namijenila meni. Nisam joj prepustila svoju dušu, nisam dopustila da njezina ljubav oblikuje moje mladenačko srce!

Ne moram ni govoriti koliko je moj prvi dolazak u Međugorje bio predivno iskustvo. Dopustiti Gospi da vam bude majka – nema ničega ljepšeg! Ona zbilja vodi k Isusu. Ona zbilja vodi ljude k našem Otkupitelju, našoj oazi mira, bezuvjetne ljubavi i praštanja. I dok ovo pišem, duša mi se veseli. Sada nakon petog odlaska u Međugorje, i nakon moga povratka kući, još sam radosnija jer me ona vodi k mom najboljem prijatelju Isusu.

I, sada se u sjećanju opet smještam u ulice Međugorja, prolazim pokraj mnogih hodočasnika. Svi su sretni, razgovaraju međusobno, vesele se, pozdravljaju se međusobno iako se vidimo tek prvi put! Nije li to prekrasno?! Zatim se pitam, što bi bilo da je cijeli svijet takav? Da je cijeli svijet kao Međugorje – puno mira i sretnih srdaca! Da svima darujemo osmijeh, pa čak i kad pogriješimo da kažemo: „Brate, oprost, kriv sam!“; i taj brat oprostio jer zna da ga je Isus učio praštati. Zamislite svijet u kojem najveći psovači kliču ime Božje, i slave ga na ulicama, svijet u kojem se ljudi pozdravljaju s „Hvaljen Isus i Marija!“. Pomisao na takav svijet budi u meni radost i sreću. No mnogima bi se na to pobudila sumnja, i rekli bi da je to teško izvedivo, skoro nemoguće.

Ali, zar je Bogu išta nemoguće?!

Pa što je s nama koji osjetimo tu radost i mir u Međugorju, koji osjetimo tu istinsku blizinu Gospe i Boga? Zar ćemo te osjećaje ostaviti u Međugorju, i ne ćemo ih ponijeti svojim domovima, mjestima, gradovima, zemljama odnosno ljudima oko nas s kojima se susrećemo svakodnevno? Da! Ponijet ćemo. Gospa nam je pripremila darove u Međugorju koje nosimo svojim domovima i moramo dijeliti tu radost s drugima. Ne ćemo „držati“ Međugorje samo za sebe, ne ćemo biti sebični i jedino mi uživati taj mir i tu neizmjerenu radost. Pokazat ćemo drugima što im Gospa poručuje, i naučiti ih da je Gospa prisutna u životu svakoga čovjeka, i da i oni mogu uživati taj mir čak i kilometrima daleko od Međugorja! Tako se stvara bolji svijet. Bog i Gospa preko nas djeluju. Potrebni smo im! Mi moramo biti to sredstvo preko kojeg će Bog i Gospa obračati ljude, preko kojeg će ljudima darovati mir, radost, osmijeh, svoju ljubav i dobrotu! Potrebni su i mladi i stari za širenje Božje ljubavi. Nikog Bog i Gospa ne žele izostaviti, pogotovo ne mlade, među kojima mnogi ne pronalaze utjehu u Bogu, nego u raznim opijatima, drogama, glazbi koja uglavnom više ne poručuje lijepe stvari! Ti mladi i sami znaju da to nije istinska radost, stoga Bog šalje mlade vjernike, koji će im pokazati i uputiti ih prema istinskoj radosti.

Gospa je moja majka, koja me vodi mojoj Obitelji. Moje mladenačko srce vrlo joj je zahvalno na tome. I sad se opet vraćam na svoje prve rečenice, i zbilja, Međugorje je promijenilo moje srce i moj život. Sa svojih tek sedamnaest godina shvaćam da nemam životnog iskustva kao stariji, no Gospa me naučila jednu vrlo bitnu stvar koju želim primjenjivati u svome životu, a to je da sam ja apostol ljubavi, Isusova učenica. Gospa želi da to svi budemo, na nama je hoćemo li prihvatiti njezinu ispruženu ruku ili ne ćemo. Ali ako prihvatimo, unatoč križu i patnjama koje nam život donosi, moći ćemo istinski iskusiti Božju ljubav i dobrotu, koja će nas odvesti u Život vječni! Bog vas blagoslovi! Veliki pozdrav uredništvu!

Romana Puškarić, Ogulin, Hrvatska

Papina kateheza na općoj audijenciji u srijedu 26. listopada 2011.

Zlo se pobjeđuje dobrom, ljubavlju

Draga braćo i sestre, današnja uobičajena opća audijencija ima posebno obilježje, jer se nalazimo uoči Dana razmišljanja, dijaloga i molitve za mir i pravdu u svijetu, koji će se održati sutra u Asizu, dvadeset i pet godina od prvoga, povijesnog susreta što ga je sazvao blaženi Ivan Pavao II. Tome sam danu dao naslov „Hodočasnici istine, hodočasnici mira“ da time naznačim zauzetost koju, zajedno s pripadnicima raznih religija, kao i s ljudima koji ne vjeruju ali iskreno traže istinu, želimo svečano obnoviti u promicanju istinskog čovjekova dobra i izgradivanju mira. Kao što sam već jednom prilikom podsjetio: „Onaj tko je na putu prema Bogu ne može ne prenositi mir, onaj tko izgrađuje mir ne može se ne približiti Bogu“. Kao kršćani, uvjereni smo da najdragocijeniji doprinos koji možemo dati stvari mira jest molitva. Iz tog smo se razloga danas, kao Rimski Crkva, zajedno s hodočasnici prisutnim u Gradu, sabrali da slušamo Božju riječ i s vjerom zazovemo dar mira. Gospodin može prosvijetliti naš um i naša srca i povesti nas da postanemo graditelji pravdnosti i pomirenja u našim svakidašnjim stvarnostima i svijetu.

U ulomku iz Knjige proroka Zaharije, koji smo upravo čuli, odjeknuo je navještaj pun nade i svjetla (usp. Zah 9, 10). Bog obećava spasenje, poziva: „Klikni iz sveg grla“, jer to spasenje samo što se nije konkretiziralo. Govori se o nekom kralju: „Tvoj kralj se evo tebi vraća: pravičan je i pobjedonosan“ (r. 9), ali taj koji biva navješten nije kralj koji se pokazuje s ljudskom moći, snagom oružja; nije kralj koji vlada političkom i vojnom moći; to je krotki kralj, koji vlada s poniznošću i blagošću pred Bogom i ljudima, kralj koji se razlikuje od velikih svjetskih vladara: „jaše na magarcu, na magaretu, mladetu magarčinu“, kaže prorok (isto). On se očituje jašući životinju običnih ljudi, siromaha, što je u potpunoj opreci s bojnim kolima vojski zemaljskih moćnika. Štoviše, to je kralj koji će istrijebiti ta kola, polomit će ubojite lukove, navijestiti mir narodima (usp. r. 10). Ali tko je taj kralj o kojem govori prorok Zaharija? Pođimo na trenutak u Betlehem i ponovno poslušajmo ono što anđeo govori pastirima koji su noću bdjeli čuvajući svo-

je stado. On naviješta radost koja će obuzeti cio narod, a vezana je uz jedan znak: djetete povijeno u pelene leži u jaslama (usp. Lk 2, 8-12). A nebesko mnoštvo pjeva: „Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim!“ (r. 14). Rođenje toga djeteta, koje je Isus, nosi navještaj mira za čitav svijet. No pođimo također do završnih trenutaka Kristova života, kada on ulazi u Jeruzalem dočekan od razdraganog mnoštva. Upravo spomenutog navještaja proroka Zaharije o poniznom i krotkom kralju sjetili su se Isusovi učenici osobito nakon događaja muke, smrti i uskrsnuća, pashalnog otajstva, kada su se očima vjere ponovno vratili na taj radosni Učiteljev ulazak u Sveti grad. On jaše na magaretu, koje je posuđeno (usp. Mt 21, 2-7); ne dolazi kolima, ne jaše na konju poput velikih ljudi. Ne ulazi u Jeruzalem u pratnji moćne vojske, s kolima i konjima. On je siromašni kralj, kralj onih koji su Božji siromasi. U grčkom tekstu javlja se termin *praeis*, što znači krotki, ponizni; Isus je kralj *anawim*, naime onih čije je srce slobodno od žudnje za moći i materijalnim bogatstvom, od htijenja i nastojanja da se vlada drugima. Isus je kralj svih onih koji imaju onu unutarnju slobodu koja osposobljava čovjeka da pobijedi pohlepu, sebičnost koja je u svijetu i znaju da je jedino Bog njihovo bogatstvo. Isus je siromašni kralj posred siromaha, krotak usred onih koji žele biti krotki. Na ovome svijetu on je kralj mira, zahvaljujući Božjoj moći, koja je moć dobra, moć ljubavi. On je kralj koji će istrijebiti bojna kola i konje, koji će polomiti ratne lukove; kralj koji ostvaruje mir na križu, združujući zemlju i nebo i podižući most bratstva među svim ljudima. Križ je novi luk mira, znak i oruđe pomirenja, opraštanja, razumijevanja, znak da je ljubav jača od svakog nasilja i svakog ugnjetavanja, jača od smrti: zlo se pobjeđuje dobrom, ljubavlju.

To je novo kraljevstvo mira u kojem je Krist kralj; to je kraljevstvo koje se prostire po čitavoj zemlji. Prorok Zaharija naviješta da je taj kralj krotak, miroljubiv, vladat će „od mora do mora i od Rijeke do rubova zemlje“ (Zah 9, 10). Kraljevstvo koje Krist inaugurira proteže se do na kraj svijeta. Horizont toga siromašnog i krotkog kralja nije neki teritorij, neka država, već su granice svijeta; izvan

svake barijere rase, jezika, kulture. On stvara zajedništvo, stvara jedinstvo. A gdje vidimo da se danas ostvaruje taj navještaj? U velikoj mreži euharistijskih zajednica koja se proteže na čitavu zemlju ponovno izlazi na vidjelo svijetlo Zaharijino proroštvo. To je veliki mozaik zajednica u kojima se uprisutnjuje žrtva ljubavi tog krotkog i miroljubivog kralja; to je veliki mozaik koji sačinjava Isusovo „Kraljevstvo mira“ od mora do mora sve do kraja svijeta; to je mnoštvo „otokâ mira“ koji zrače mirom. Posvuda, u svakoj stvarnosti, u svakoj kulturi, od velikih gradova s njihovim palačama pa sve do malih sela sa skromnim kućercima, od vebnih katedrala do malih kapelica, on dolazi, uprisutnjuje se; a ulazeći u zajedništvo s njim i ljudi se ujedinjuju među sobom u jedno tijelo, nadilazeći podjele, suparništva, mržnje. Gospodin dolazi u euharistiji da nas oslobodi našeg individualizma, naših uskogrudnosti koje isključuju druge, da oblikuje od nas jedno tijelo, jedno kraljevstvo mira u podijeljenom svijetu. Ali kako možemo izgrađivati to kraljevstvo mira čiji je kralj Krist? Zapovijed koju on ostavlja svojim apostolima i, preko njih, svima nama glasi: „Podite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga“ (Mt 28, 19). Po-put Isusa, glasnici mira njegova kraljevstva

Kršćani ne smiju nikada podleći napasti da postanu vukovi usred čopora vukova; Kristovo se kraljevstvo mira ne širi s moći, snagom i nasiljem, već sebedarjem, ljubavlju koja ide do kraja, također ljubavlju prema neprijateljima. Isus ne pobjeđuje svijet snagom oružja, već snagom križa, koji je pravo jamstvo pobjede. A to ima za posljedicu za onoga koji želi biti Gospodinov učenik, njegov poslanik, da mora biti spreman također na muku i mučeništvo, izgubiti vlastiti život za njega, da bi u svijetu pobijedili dobro, ljubav, mir.

moraju krenuti na put, moraju odgovoriti na njegov poziv. Moraju poći, ali ne s ratnom moći ili snagom moći. U ulomku iz Evanđelja koji smo čuli Isus poziva sedamdeset i dvojicu učenika na veliku žetvu koja je svijet, pozivajući ih da mole Gospodara žetve da nikada ne ponestane radnika u njegovoj žetvi (usp. Lk 10, 1-3); ali ih ne šalje s moćnim sredstvima u rukama, već „kao janjce

među vukove“ (r. 3), bez kese, torbe i obuće (usp. r. 4). Sveti Ivan Zlatousti, u jednoj od svojih homilija, komentira: „Sve dok budemo janjci, pobjeđivat ćemo i, čak i ako nas okruže brojni vukovi, uspjjet ćemo ih svladati. Ali ako postanemo vukovi, bit ćemo poraženi, jer ćemo biti lišeni pastirove pomoći“ (Homilija, 33, 1: PG 57, 389). Kršćani ne smiju nikada podleći napasti da postanu vu-

kovi usred čopora vukova; Kristovo se kraljevstvo mira ne širi s moći, snagom i nasiljem, već sebedarjem, ljubavlju koja ide do kraja, također ljubavlju prema neprijateljima. Isus ne pobjeđuje svijet snagom oružja, već snagom križa, koji je pravo jamstvo pobjede. A to ima za posljedicu za onoga koji želi biti Gospodinov učenik, njegov poslanik, da mora biti spreman također na muku i mučeništvo, izgubiti vlastiti život za njega, da bi u svijetu pobijedili dobro, ljubav, mir. To je uvjet da možemo reći, ulazeći u svaku stvarnost: „Mir kući ovoj“ (Lk 10, 5). Pred Bazilikom sv. Petra nalaze se dva velika kipa svetih Petra i Pavla, koji su lako prepoznatljivi: sveti Petar drži u ruci ključeve, sveti Pavao pak drži u rukama mač. Onaj koji ne poznaje povijest ovog potonjeg mogao bi pomisliti da je riječ o velikom vojskovođi koji je bio na čelu moćnih vojski i mačem pokorio narode i nacije, stekavši slavu i bogatstvo tuđom krvlju. Istina je međutim posve suprotna: mač koji drži u rukama je sredstvo kojim je Pavao ubijen, kojim je podnio mučeništvo i prolio krv. Njegov boj nije bio nasilna bitka, rat, već mučeništvo za Krista. Njegovo je jedino oružje bilo upravo navještanje „Isusa Krista, i to raspetoga“ (1 Kor 2, 2). Njegova propovijed nije se temeljila „u uvjerljivim riječima mudrosti, nego u pokazivanju Duha i snage“ (r. 4). Čitav je svoj život posvetio donošenju evanđeoske poruke pomirenja i mira, utrošivši sve svoje sile da se on proširi sve do nakraj zemlje. A ovo je bila njegova snaga: nije tražio miran, udoban život, daleko od teškoća, protivljenja, nego se istrošio za evanđelje, bespridržno je davao samoga sebe i tako je postao veliki glasnik Kristova mira i pomirenja. Mač što ga sveti Pavao drži u rukama doziva u pamet također snagu istine, koja često može raniti, može povrijediti; Apostol je ostao vjeran do kraja toj istini, služio joj je, trpio za nju, predao svoj život za nju. Ista ta logika vrijedi za nas, ako želimo biti nositelji kraljevstva mira koje je prorok Zaharija navijestio a Krist ostvario: moramo biti spremni platiti osobnu cijenu, osobno trpjeti nerazumijevanje, odbačenost, progon. Mir ne gradi mač osvajača, nego mač patnika, onoga koji zna dati vlastiti život. Draga braćo i sestre, kao kršćani želimo zavzati od Boga dar mira, želimo ga moliti da nas učini oruđima svoga mira u svijetu koji još uvijek razdiru mržnja, podjele, sebičnosti, ratovi, želimo ga moliti da sutrašnji susret u Asizu osnaži dijalog među ljudima različite vjerske pripadnosti i donese zraku svjetla koja je kadra prosvijetliti um i srce svih ljudi, da mržnja ustupi mjesto opraštanju, podjela pomirenju, mržnja ljubavi, nasilje krotkosti, te u svijetu zavлада mir. Amen.

Tko vjeruje u Sina ima vječni život. (Iv 3,36)

Trideset godina obnove Crkve i nove evangelizacije

Istina nije na dražbi, ona nije plod demokratskih raspr. Nju se može samo u vjeri prihvatiti. I to do kraja zagledani i okrenuti prema Gospodinu. Tomu nas Međugorje uči već trideset godina. Stoga je ono velebni dar Neba našem vremenu traganja i lutanja. Marija je pak uvijek put kad izgubimo iz vidika otajstvo Krista i Crkve.

fra Tomislav Pervan

Trideset godina Međugorja – to je više od jednoga ljudskog naraštaja. Trideset godina milosti, trideset godina obnove Crkve, hodočastičke Crkve na putu kroz vrijeme prema vječnosti. Francuski filozof židovskoga podrijetla Emmanuel Levinas u svojim je promišljanjima ponudio dvije paradigme, dva uzora iz svjetske duhovne misli i sfere. Na jednoj strani Abrahama komu sam Bog daje nalog zaputiti se iz svoje zemlje, svoga kraja, svoga naroda, plemena i obitelji u daleki kraj, na putovanje bez povratka, nekoliko tisuća milja od zavičajja. I Abraham sluša, slijedi, u vjeri, postaje ocem svih koji vjeruju. Nikada se više nije vratio u svoj zavičaj. Na drugoj strani Levinas nam nudi iz grčke mitologije lik lukava i prevrtljiva Odiseja koji je 'podvalio' Trojancima konja te je nakon desetogodišnjega ratovanja Troja konačno pala. Ali za kaznu on mora lutati, nema povratka prećacem u zavičaj, na otok Itaku, gdje je bio kraljem. Deset godina lutanja i raznih pustolovina, susret u podzemlju s prorokom Tiresijom koji mu – premda slijep – daje korisne savjete. Potom se vraća doma, ali kao prošnjak, ne više kao kralj! Prepoznaje ga jedino njegov umirući pas koji skončava. Tek nakon novih nevolja koje mora nadici ponovno postaje kraljem Itake, suprugom svoje Penelope, a i sin mu je već poodrastao.

Mnogi su željeli Crkvu prema svojim zamislama

Što se time želi reći? Čovjek je u bitnome putnik, hodočasnik prema vječnosti. To je htjela izraziti Crkva na Saboru (1962.-1965.). Crkva kao *putujući Božji narod* a ne ovosvjetska statička veličina. Crkva ne kao institucija u svijetu, ne kao ustroj, nego kao otajstvo Božje nazočnosti u svijetu, kao nastavak Kristova utjelovljenja, kao djelo Duha Svetoga, pa na neki način i utjelovljenje samog Duha u Kristovoj tvorevini koja se predstavila svijetu na Duhove.

Sabor je htio da Crkva cijelome svijetu po-

novno zasja u punom sjaju. Međutim, namjesto toga nakon Sabora imamo masovni *egzodus*, izlazak iz Crkve, otpad od vjere. Mnogi svećenici napuštaju svoje zvanje, samostani se – ženski i muški – naglo prazne, duh svijeta stvorio je veliki 'propuh' u Crkvi. Papa Pavao VI. obraća se kardinalu Charlesu Journetu 1967. pitanjem: "Kakvo je stanje u Crkvi?" "Tragično, Vaša Svetosti!" odgovara teolog i filozof, sudionik Sabora, jedan od najbližih suradnika pape Montinija. A, prethodne je godine objavljen u Nizozemskoj tzv. Novi katekizam s blagoslovom nizozemskoga episkopata. Katekizam je uskovitlao duhove, povjerenstvo koje ga je proučavalo došlo je do zaključka kako se želi postojće pravovjerje u Crkvi zamijeniti novim, namjesto dosadašnjega hoće se uvesti novo vjerovanje.

Mnogi su željeli Crkvu prema svojim zamislama, stalno se govorilo o crkvenim strukturama, o Crkvi koju treba preustrojiti. Svi su prizivali i pozivali se na *duh Koncila*, ali svatko na svoj način i u svome tumačenju. Povijest se tumačila novim sredstvima, pisala, na vlastitu ruku dopisivala. Nakon što

je Sabor završio pojedinci su mislili da je sve što je do Sabora vrijedilo zastarjelo te treba gurnuti u stranu, da treba početi ispisivati novu povijest Crkve. Današnji Papa nazvao je to *hermeneutikom loma*, novim pristupom istini, suprotstavljenim i protivnim *hermeneutici kontinuiteta*, traganja. Taj posvemašnji lom postao je gotovo pravilom koje je uticalo novi put Crkve i u Crkvi.

Kompas u vremenu nadiruće krize vjere

Godina 1968. unišla je u svjetsku povijest kao godina previranja, prevrata i osipanja gotovo svih vrijednosti, svijet se sunovratio u krizu, posvuda imamo prevlast relativističke i pozitivističke slike svijeta. Mladi žele nasilni *marš kroz institucije*. Pojedinci su mislili da i Crkva treba slijediti svjetske trendove, da treba kročiti putem *modernizma*, da se mora 'udanašnjiti'. Posljedica toga jest nesigurnost kod vjernika, slabljenje nauka, gubitak vjere i vjerovanja na koje se pojedinac može osloniti i u koje se može usidriti. Crkva koju je Krist utemeljio na Petru-Stijeni te koja je upravo u papinstvu imala čvrsto uporište – treba preustrojiti, a isto tako preispitati i papin primat. Teolozi papinu nezabludivost stavljaju pod upitnik. Subjekt postaje mjerilom vjere i sadržaja vjerovanja, pojam objektivnoga i javnoga temelja vjerovanja gubi se iz zrenika, hijerarhijski ustroj Crkve postaje upitan, mnogi su biskupi očijukali s modernim strujanjima i teološkim novotarijama, nisu se opirali osipanju vjere, što je na kraju plodilo nutarnjim otpadom, gotovo apostazijom.

Pavao VI. pokušao se tomu suprotstaviti proglašavajući godinu 1967. *Godinom vjere*, u povodu 1900. obljetnice proslave mučeništva apostola Petra i Pavla. Godine 1968. objelodanio je svoje *Vjerovanje Božjega naroda*, mali katekizam vjerovanja, učiteljski čin vrhovnoga autoriteta Petrova nasljednika. Htio je ponuditi katolicima kompas u vremenu nadiruće krize vjere. Početkom se-

damdesetih osobno je javno izrekao tvrdnju kako *dim i smrad Sotone* umnogome prodiere i zahvaća Crkvu, pa mu je nakana tomu nadiranju suprotstaviti svjetionik Istine. Kao mudri Papa vidio je kako se temelji katoličke dogme i vjere urušavaju.

Kršćanstvo je zaokret osobi Isusa Krista

Istina koja bi nas trebala osloboditi postala je predmetom beskrajnih diskusija. Katolički pristup Novomu zavjetu odveć je potpao pod utjecaj protestantske egzegeze, pod upitnikom bijahu Isusovo uskrsnuće, Isusov prazni grob, Marijino djevičanstvo i uznesenje na nebo, Kristova nazočnost u euharistiji, stvaranje svijeta, papin primat – riječju, tresli su se temelji vjerovanja. Teološki fakulteti na Zapadu nisu shvatili kako istinska suvremenost nije u prilagodbi Crkve i Kristove istine skeptičnom svijetu, nego u produbljenju traganju za korijenima vlastite vjere. Teolozi nisu shvatili bitnu poruku i misao iz samih prvih kršćanskih misija, kako je kršćanstvo trajno strano tijelo u svijetu, kako je ono izazov svijetu, Pavao će reći, *skandalon i ludost*.

Upravo u takvu nesnalaznju i dezorijentaciji tadašnji profesor J. Ratzigner izdaje svoj *Uvod u kršćanstvo*. Kao ishodište svojih promišljanja uzima *Apostolsko vjerovanje* i knjiga postaje svjetskom uspješnicom. Njemu je jasno da su sve diskusije suvišne i besplodne, nemamo li čvrstih temelja vjerovanja. Moramo ishoditi i započeti kod svojih osnovica i temelja. Kršćanstvo nije pobožno 'deklamiranje' i nabranje vjerskih istina, nego zaokret i obraćenje osobi Isusa Krista, u komu je Bog postao tijelom i čovjekom, uzeo sve naše ljudsko. I taj je Isus kadar izvući nas iz naših relativističkih i subjektivnih, u biti bijednih i nesigurnih sigurnosti i uključiti nas u velebnu kozmičku dramu povijesti Boga s ljudima, sa svakim čovjekom.

Već je tada bivalo jasno da nam treba Crkva koja je u sebi ne samo ljudska, nego većma božanska, kristovska. Kršćanstvo nije moral (ono doduše ima svoj jasni moral!), nego vjera u Isusa Krista koji je postao čovjekom. Kršćanstvo nije aktivizam, nego je u njemu riječ o osobi Isusa Krista koji je – kao Uskrsli – ostao u tijelu. Crkva je prozor kroz koji puše božanski dah i Duh u svijet.

Nepunih četrdeset dana nakon atentata na Ivana Pavla II. dogodilo se Međugorje

U tim prijedporima i traganjima protječu u Crkvi i svijetu sedamdesete godine. Godine 1975. Pavao VI. izdaje svoje apostolsko pismo o evangelizaciji, koje do danas ostaje temeljnim dokumentom na tu tematiku. Nešto kao *road map*, smjerokaz. Godine 1978.,

u godini triju papa, događa se izbor krakovskoga kardinala Karola Wojtyła. Iznenadjenje i na Istoku i na Zapadu. Tadašnji 'šef' zloglasnoga sovjetskoga KGB-a Jurij Andropov izjavljuje: "Ovaj je izbor za nas prava katastrofa". Bio je dovoljno – kao glava špijuna – inteligentan da prozre koja se opasnost izborom Poljaka za Papu nadvija nad komunizam. Papa je protiv bilo kakvih kompromisa s komunistima, vizionarski je predviđao da taj bezbožni sustav mora pasti. Nakon svoga pohoda Poljskoj 1979. godine, Ivan Pavao II. postao je preopasan za režim, za cijeli komunistički sustav, pa su tražili način kako da ga uklone. Uslijedio je atentat na dan ukazanja u Fatimi, 13. svibnja 1981., na Petrovu trgu. Papa je jedva preživio, u bolničkom krevetu traži da mu donesu zapisanu Fatimsku treću tajnu. Čita je i primjenjuje sadržaj na sebe. Preživio je, ostao je trajno obilježen tim atentatom. Te je godine napisao posvetu Crkve Duhu Svetomu i Mariji, gdje na kraju usrdno višekratno upućuje zavij *Dodi*. Nebo kao da je uslišalo njegov vapaj, nepunih četrdeset dana nakon atentata dogodilo se Međugorje, odnosno ukazanja u Bijakovcima, 24. lipnja, na dan proroka Ivana Krstitelja. Papa, vizionar, vjernik, mistik, filozof i teolog, prorok i sklon apokaliptici prihvatio je Međugorje, koje je i sa svoje strane pridonijelo zajedno s Papom urušavanju komunističkoga zmaja. Deset godina od izbora Ivana Pavla II. pada komunizam, a deset godina nakon početka Međugorja raspada se komunistička utvrda, Sovjetski Savez.

Godina vjere

Slobodno možemo ustvrditi kako je Međugorje do danas, kroz svih ovih trideset godina, najbolji plod obnove koju je zacrtao Sabor, evangelizacije o kojoj su govorili i Pavao

VI. i Ivan Pavao II., kako je ono ostvarenje zamisli glede produbljanja vjere i vjerske baštine te vjerskoga iskustva. I glede vjerske prakse, pristupa sakramentima, napose sakramentu pomirenja i euharistiji, oživljavanje pučke pobožnosti i klanjanja pred Presvetim, što je nakon Sabora gotovo iščeznulo iz crkvene prakse, a pokaznice pohranjene u crkvene muzeje. Ono je pokrenulo val nove evangelizacije, stvaranja tolikih molitvenih skupina širom svijeta, rađanja novih misionarskih zajednica u krilu Crkve koje su nositelji novoga zamaha u Crkvi.

Upravo je ovih dana održan u Vatikanu prvi kongres nove evangelizacije na kome se okupilo više od osam tisuća sudionika. Nazočilo je i više od 300 novih zajednica i pokreta. Svi su oni odreda skloni Međugorju, Marija ih, takoreći, okuplja i drži pod svojim plaštem. Papa je istodobno najavio *Godinu vjere*, u povodu 50. obljetnice otvaranja Drugoga vatikanskoga sabora (13. listopada 2012.) koja će trajati do svetkovine Krista Kralja, 2013. Tim je povodom izdao i apostolsku pobudnicu *Vrata vjere* (Porta fidei), prema Djelima apostolskim, gdje Gospodin otvara i poganim *vrata vjere* (14,27). Ono što Papa želi, oko čega se trudi, obistinjuje se doslovce u Međugorju koje je postalo svjetionikom mnogima u vremenu traženja i bespuća.

U Međugorju je u žarištu bogoslužje – euharistija, klanjanje, susret s Gospodinom u sakramentima i molitvi. Euharistija kao *otajstvo vjere* u izvornom smislu riječi, vjera kao euharistijska vjera koja se hrani u bogoslužju. Vjera i sakramenti kao dva komplementarna vidika crkvenoga života. Navještaj Riječi budi vjeru, a susret u sakramentima je hrani. Vjera se, veli papa Benedikt, izražava u obredu, a obred snaži i jača vjeru. Sve drugo jest loša predstava.

Pred nama je godina vjere. Nova prilika da upravo ovdje u Međugorju promislimo i oživotvorimo dar što nam ga nudi Kristov namjesnik na zemlji komu je zadaća učvršćivati braću u vjeri. Kao što je svojim *Uvodom u kršćanstvo* prije više od četrdeset godina našao ishodište i uporište te cilj puta – a to je obraćenje prema Gospodinu, tako nas i ovaj put želi sve potaknuti na put svetosti. Istina nije na dražbi, ona nije plod demokratskih raspr. Nju se može samo u vjeri prihvatiti. I to do kraja zagledani i okrenuti prema Gospodinu. Tomu nas Međugorje uči već trideset godina. Stoga je ono velebni dar Neba našem vremenu traganja i lutanja. Marija je pak uvijek put i putokaz kad izgubimo iz vidika otajstvo Krista i Crkve. Ona u svojoj osobi sve uprisutnjuje i živi, ona kao ostvarena nauka o čovjeku, Crkvi i eshatologiji – posljednjim stvarima, jer je u nebeskoj proslavi.

Međunarodni znanstveni simpozij uz tridesetu obljetnicu međugorskih događanja

Trideset godina Međugorja

Međunarodni znanstveni simpozij *Trideset godina Međugorja* održan je 5. listopada u Dvorani Ivana Pavla II. Organizatori simpozija su Župni ured Međugorje i časopis *Hercegovina franciscana* iz Mostara.

Na početku rada, sudionike simpozija pozdravili su župnik fra Petar Vlašić, koji se osvrnuo na minulih trideset milosnih godina i poželio dobrodošlicu i plodan rad simpozija, te glavni i odgovorni urednik *Hercegovine franciscane* fra Tomislav Pervan.

U radu simpozija sudjelovalo je dvadeset predavača, a teme su obuhvatile društveno-političke okolnosti s početka međugorskih zbivanja, njihov medijski odjek, povijesno-društveno-eklezijski kontekst, rad komisija te znanstvena liječnička istraživanja. Znatno dio vremena odvojen je osvjetljenju i značajkama međugorske i marijanske pobožnosti, ekumenskom značenju te humanitarnim protežnicama međugorskog fenomena kao i

novim duhovnim pokretima u Crkvi.

Na simpoziju su, zbog vremenskog ograničenja, uglavnom pročitani sažetci priop-

ćenja, a cjeloviti tekstovi bit će objavljeni u sljedećem broju časopisa *Hercegovina franciscana*, koji će izaći do Božića.

Listopad u Međugorju

Svetkovina sv. Franje, utemeljitelja Franjevačkog reda, svečano je proslavljena u Međugorju u utorak, 4. listopada. Tradicionalni i svečani obred premiša svetoga Franje, ili *Memoria Transitus*, utkan u okvire liturgijskoga obreda, slavljen je nakon večernje sv. Mise na uočnicu svetkovine, na vanjskome oltaru župne crkve sv. Jakova. U obredu su sudjelovali međugorski frašani, časne sestre franjevke i franjevci na službi u Međugorju, a pjesmom je sve pratio *Veliki župni zbor Kraljice Mira*. Obredu su nazočili i brojni hodočasnici koji u listopadu, Gospinu mjesecu, borave u Međugorju.

Ured informacija zabilježio je skupine hodočasnika iz: Koreje, Brazila, Italije, Austrije, Njemačke, Kanade, Irske, SAD-a, Engleske, Francuske, Poljske, Slovenije, Mađarske, Španjolske, Libanona, Rumunjske, Australije, Slovačke, Belgije, Meksika, Argentine i Portugala te, naravno, iz BiH i Hrvatske. Inače, kao i kolovoz, i ovogodišnji je rujan, prema statistici župe Međugorje, najposrećeniji rujan od početka Gospinih ukazanja – s preko tristo tisuća podijeljenih svetih pričesti.

Među mnoštvom hodočasnika u Međugorju, novinari Radiopostaje „Mir“ Međugorje susreli su i Roberta Bignolija, katoličkog kan-

taura iz Italije. Dobitnik je pet nagrada Unity Awards u Americi odnosno Grammyja za suvremenu katoličku glazbu. Za slušatelje je govorio o pjesmama u kojima promovira katoličku vjeru, o svom životu te o osobnom iskustvu vjere i obraćenju u Međugorju 1984. godine. Rođen je 1956. u malom mjestu u provinci-

ji Novari, Italija. Cijelo je djetinjstvo proveo po bolnicama i domovima jer je bio sin samohrane majke i dijete s posebnim potrebama. „Moj je život od početka bio vrlo težak. Pratilo me je siromaštvo, bolest, odrastanje provedeno po domovima, pogriješne mladenačke odluke, lažna sloboda i užitci koje smo tražili u drogi ili liberalnoj politici, svijet spektakla. Sve to mi je donijelo samo veliku usamljenost i veliku prazninu. Otkriće vjere pomoglo mi je shvatiti pogriješke i lažne ideologije koje sam prihvatio. Moja se promjena dogodila zahvaljujući Međugorju. Gospa je moje srce dotaknula i polako me dovela do Isusa, a on me, opet, s vremenom promijenio i iznutra i u mom svakašnjem životu“. Ističe osobito otkriće svijeta mladih ljudi koji do tada nije poznavao, nije ni znao da postoji. A to su posve normalni mladi ljudi koji mole, klanjaju se Presvetom oltarskom sakramentu i radosno pjevaju Bogu.

U dane vikenda, cijeloga listopada, posebno su bile brojne hodočasničke skupine iz Hrvatske, pa su župna crkva i prostor oko Vanjskoga oltara bili pretijesni za Misu i klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu. Tih je dana prostor pod Križevcom i Podbrdom bio premalen da primi autobuse kojima su hodočasnici doputovali.

Obitelj s devetero djece na hodočašću u Međugorje

U listopadu smo u Međugorju susreli hodočasnike Franju i Katarinu Toljanić iz Vrbnika na otoku Krku. Obitelj Toljanić ima devetero djece, a deseto očekuje u siječnju. U Međugorju su prvi put bili kad je papa Ivan Pavao II. bio u Splitu. Otada dolaze skoro svake godine jer, kažu, ovdje osjećaju mir. Razlog dolaska je i to što djecu žele ohrabriti u življenju kršćanskih vrjednota. Prvo što čine nakon dolaska Kraljici Mira jest pristupanje sakramentu ispovijedi. Nakon toga redovito sudjeluju na sv. Misama, mole na Podbrdu i Križevcu.

Obitelj Toljanić ima poduzeće u kojem zapošljava tridesetak radnika. Proizvodi

Umrla Matija Stojić

Nakon duže bolesti, u svom domu u Dragičini 18. listopada umrla je Matija Stojić udova Jozе. Matija je rođena na Dragičini 1923. godine, a s Jozom Stojićem vjenčala se u čerinskoj župnoj crkvi sv. Stjepana 1951. godine. Majka je petero djece, kćeriju Zlate, Bojke i Ane te sinova Jakova i fra Miljenka – Mike, člana Hercegovačke franjevačke provincije.

Matija je pokopana 19. listopada u Dragičini na Stojića groblju. Sprovodne obrede i sv. Misu, uz sudjelovanje desetak franjevac i svećenika, časnih sestara i brojnog puka, predvodio je fra Iko Skoko. Fra Iko je, u ime službeno odsutnog provincijala fra Ivana Sesara, pokojnika zahvalio na svemu što je u svom plodnom životu učinila za svoju obitelj, naš narod i Crkvu. Od pokojnice se u ime župe Čerin oprostio župnik fra Dario Dodig. Na kraju sprovodnih obreda, fra Mika je zahvalio svima koji su tijekom bolesti njegove majke priskočili u pomoć, posebice sestrama i medicinskom osoblju, te svima zahvalio na iskazanoj sućuti.

Statistike za rujan 2011.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 300.500
Broj svećenika koncelebranata: 5441 (181 dnevno).

Statistike za listopad 2011.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 251.500
Broj svećenika koncelebranata: 4539 (146 dnevno).

vino, poznatu zlahtinu, i bavi se ugostiteljstvom. Katarinu, majku devetero djece, upitali smo kako sve stigne uraditi.

„Ljudi misle da je teško, no nije to tako. Djeca se međusobno pomažu, družе se, odgajaju jedna druge. Jedino što mi je naporno jest stalno govoriti, govoriti..., ali zato u Međugorje dođemo i pronađemo mir. Kad dođem u Međugorje, u crkvu s dvama zvoncima i na draga brda, osjećam se kao kod kuće. Ovdje mi svi tereti padaju s leđa.“

Franjo kaže kako je ispovijed u Međugorju za njega uvijek prava životna ispovijed. Redovito se ispovijeda u svojoj župi, ali u Međugorju osjeća posebno ozračje. „U obi-

telji molimo krunicu i to najčešće krunicu Božanskog milosrđa jer je pristupačnija djeci“, kažu nam.

Katarina je sestra vlč. Zlatka Sudca i, kaže, treba živjeti, treba se mučiti, jer ništa nije lako. Za brata kaže da je ukazao na vrjednote koje treba živjeti u naše vrijeme. „Živjeli smo život kao i drugi, pridržavali se kršćanskih tradicionalnih vrjednota, ali on nam je ukazao na dubinska značenja i prolaznost ovoga svijeta. To Crkva stalno, svednevice govori i moramo biti svjesni da smo tu samo u prolazu te da ostaju samo djela i ljubav koju pružamo jedni drugima.“

Ivana Čilić

Hodočašće invalida

Udruga civilnih stradalnika Domovinskog rata Zagreba i Zagrebačke županije, od 20. do 23. listopada organizirala je hodočašće svojih članova u Međugorje. To im je, kako nam je rekla predsjednica Udruge Marija Vražić, sedmo hodočašće Kraljici Mira. Tijekom hodočašća sudjelovali su na večernjem molitvenom programu, ispovjedili se te molili na Podbrdu i Križevcu. Hodočašće u Međugorje bilo im je prilika posjetiti i Franjevački samostan na Širokom Brijegu te grobove franjevac koji su ubijeni 1945. godine.

Većina invalida, od njih 28 koliko ih je u listopadu hodočastilo u Međugorje, već su bili kod Kraljice Mira, mnogi i na pojed-

načnim hodočašćima, kao što je Ivan Pokupčić kojemu je ovo četvrto hodočašće u 2011. godini.

Hodočašće je financijski omogućilo gospodarstvo Grada Zagreba.

Dan zobene kaše (World Porridge Day)

U okviru obilježavanja Svjetskog dana zobene kaše, koji inicira Mary's Meals (Međunarodni pokret za uspostavljanje projekata prehrane u školama i zajednicama u kojima siromaštvo i glad sprječavaju djecu u školovanju), u Majčinu se selu, 10. listopada 2011., pokušalo djeci i svim zainteresiranima dočarati kako to izgleda i kojeg je okusa taj, često jedini obrok koji imaju djeca u najsiromašnijim zemljama svijeta.

Uvodni pozdrav izrekao je izvršni direktor udruge Mary's Meals, Magnus MacFarlane-Barrow iz Škotske. Udruga je započela djelovati prije šest godina u Maljaviju, a danas omogućuje obroke za više od 350 000 djece u 14 zemalja diljem svijeta. Njihova je zamisao „da oni koji imaju i više nego im je potrebno to podijele s onima kojima nedostaju i osnovne stvari za život, te da takvim djelovanjem pomognemo u stvaranju civilizacije ljubavi i mira gdje će svako dijete, u mjestu svog obrazovanja, imati jedan obrok dnevno.“ Nakon toga je prikazan kratak ali dirljiv film o situaciji djece u siromašnijim zemljama. Više o ovom projektu i o tome kako im pomoći možete naći na: www.marysmeals.hr.

Dani zahvalnosti

Cijeli mjesec listopad u Vrčiću sv. Mala Terezija obilježen je zahvalnošću Bogu za plodove zemlje, za kruh, za hranu i sve ono što nam preko prirode daruje. Proces pretvaranja zrna u brašno pa brašno u kruh, djeca su posebno mogla promatrati na već tradicionalnom izletu u mlinicu u Strugama.

Prigodne pjesmice i recitacije o kruhu i jeseni djeca su marljivo uvježbavala u svojim skupinama, a izrađivali su i razne darove od tijesta i jesenjih plodova za roditelje i

hodočasnike. Sve je divno zablistalo u boja jeseni na prigodnoj priredbi i prodajnoj izložbi koja je bila upriličena 20. listopada u velikoj dvorani sv. Josipa. Pozdravljajući nazočne, ravnateljica Vrčića Julijana Stojić posebno je zahvalila roditeljima djece na suradnji u organiziranju prodajne izložbe radova i plodova, kao i kupnji istih.

Usljedio je kratki ali veseli i razigrani program, a nakon prodaje svi su se skupa zasladovali preostalim kolačima i pecivima. Kao i uvijek, sav prikupljeni iznos upotrijebit će se za nabavu didaktičkog materijala.

Proslava blagdana sv. Male Terezije

U petak 30. rujna u deset sati, svečanom svetom Misom koju je predslavio fra Svetozar Kraljević, proslavljena je svetkovina sv. Male Terezije, zaštitnice našega vrtića. Svetoj su Misi prisustvovali i roditelji djece te djelatnici Majčina sela. Tog je dana obilježena i petnaesta obljetnica Vrčića.

Obljetnica Vrčića obilježena je i izložbom dječjih radova te malim fotopodsjetnikom na protekle godine.

Koncert međunarodnog orkestra za mir Pequeñas huellas

Ime *Pequeñas huellas* znači „male stope“, što je naziv projekta Sabine Colonna Preti: međunarodni orkestar djece i mladih koji promoviraju mir, bratstvo, dijalog, odnosno svijet bez nasilja. Organizirajući koncerte širom svijeta i surađujući s lokalnim glazbenim školama, svojom glazbom i čitanjem UN Povelje mladih za svijet bez nasilja, žele svima prenositi poruku mira i tolerancije.

U okviru svog Trećeg međunarodnog susreta održali su 4 koncerta u Italiji i 4 koncerta u BiH (Zenica, Sarajevo, Mostar

i Bijakovići). Koncert u Bijakovićima održan je u Velikoj dvorani sv. Josipa u Majčinu selu. U zboru je, osim gostiju samih i zbora glazbene škole iz Zenice, pjevalo osmero djece iz Dječjeg doma „Maestral“ iz Splita te osmero djece iz Majčina sela. Cijeli rujna, a posebno tjedan dana prije koncerta, marljivo su vježbali, prvo uz pomoć Vite Dugandžića, a zatim uz pomoć učitelja iz Italije.

Sav trud oko učenja, vježbanja i organizacije koncerta bio je plod velikog zajedništva Zajednice Cenacolo (koja je članovima orkestra ustupila besplatan višednevni boravak), dje-

ce, odgajatelja i odgovornih iz Majčina sela te momaka iz Zajednice Milosrdni Otac.

Pozdravljajući članove orkestra i nazočne u dvorani, fra Svetozar Kraljević, ravnatelj Majčina sela, kazao je i ovo: „Bojim se ljudi koji ne mole! Bojim se ljudi koji ne pjevaju, koji ne plešu! Bojim se ljudi koji ne uče! Zato što ne će spoznati ljepotu koja je u svakome od nas! Ljepotu koja je sam Bog! Zato, hvala svima onima koji mole, koji pjevaju, plešu, uče... jer u sebi otvaraju prostor za ljepotu Božju, ljepotu koja se večeras vidi na licima ove djece!“

Kralj židovski

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju!“ Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

Na kraju svake liturgijske godine slavimo svetkovinu Krista Kralja. Tko je on?

Izabrani narod uvijek se razlikovao od drugih naroda. Dok su druge narode vodili kraljevi, Židovima su u Božje ime govorili suci i proroci, a Bog im je bio jedini kralj. Od njih je očekivao da se drže pravila koja im je dao kada je s njima sklopio savez na Sinaju (Post 14; 20; 26; 36,31-39; Br 20,14; 21,21; 22,4; Još 10-11; Suci 4,2; 8,5).

Prva knjiga o Samuelu 8, 10 i 11 govori o tome kako su Izraelci poželjeli biti poput drugih naroda: u strahu od Filistejaca, od proroka su Samuela zatražili kralja koji će ih voditi u ratovima! Izrael se više ne pouzda u Boga koji ga je izveo iz Egipta i oslobodio od svih zala i nevolja (1 Sam 10,19). Preko Samuela Bog im govori da će ih kralj iz njihovih redova iskorištavati, da će uzimati njihove sinove, kćeri, sluge i sluškinje da njemu služe, najbolja polja, vinograde i maslinike... „Vi sami postat ćete mu robovi“ (1 Sam 8,17), govori Gospodin. No narod je zasljepljen i uporno traži kralja: „Hoćemo biti kao svi narodi“, govore... (1 Sam 8,20; 10). Nisu shvaćali da je njihova snaga upravo u tome što su drugačiji. I tako, Bog poštuje njihovu slobodu i nalaže Samuelu da pomaže Šaula za kralja. Slijedili su David, Salomon i mnogi drugi... dobri i manje dobri, vjerni i manje vjerni kraljevi.

Izraelsko se kraljevstvo u jednomu ipak umnogome razlikovalo od svih drugih: židovski kralj nije bio čašćen kao božanstvo poput egipatskih, babilonskih i drugih vladara. Židovski je kralj Božji pomazanik i to pomazanje treba poštovati bez obzira na njegove ljudske slabosti (1 Sam 24,11; 26,9), ali je istodobno podložan drugim ljudima, Sinajskom savezu i zakonu, i na to ga proroci stalno podsjećaju (1 Sam 13,8-15; 15,10-30; 2 Sam 12,1-12; 1 Kr 11,31-39; 21,17-24).

Ovi tekstovi žele biti poticaj na čitanje Knjige nad knjigama. Bit će vam od istinske duhovne koristi samo ako budete prigrlili Bibliju i uronili u odlomke koji su ovdje navedeni, ako budete tražili dublje i dalje, i ako budete provodili mnogo, mnogo više vremena s Biblijom nego s ovim skromnim predloškom koji držite u ruci. Božja je riječ živa i djelotvorna (Heb 4,12). Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona u sebi, sama po sebi, ima snagu mijenjati nas.

je Veliki svećenik, a sve su nade usmjerene prema iščekivanju obećanoga kralja – osloboditelja. On će biti pravičan, pobjedonosan, ponizan, on će navijestiti mir narodima (Zah 9,9). Kada se po povratku iz progonstva ponovno uspostavlja kraljevstvo, ti kraljevi nisu iz loze Davidove, pa ih veliki svećenici ne priznaju (1 Mak 14). Ti kraljevi čak surađuju s rimskim okupatorima i njihov je način vladanja potpuno prilagođen poganskim običajima. Zato narod i dalje očekuje eshatološkoga kralja koji će uspostaviti kraljevstvo Božje, kraljevstvo u skladu s Božjim naumima, kralja koji će ga osloboditi od tuđinskoga jarma.

Kada se pojavio Isus, mnogi su se pitali: je li on obećani Mesija, je li on kralj koji ima doći? Herod na njega gleda kao na mogućega suparnika (Mt 2; Lk 13,31), narod ga želi za kralja (Iv 6,15), apostoli ga takvim smatraju (Iv 1,49), ali im Isus kaže da je njegovo kraljevstvo drugačije: ono dolazi od Oca njegova (Lk 22,29). Pri Isusovu slavnom ulasku u Jeruzalem narod kliče: „Blagoslovljen Kralj, Onaj koji dolazi u ime Gospodnje!“ (Iv 12,12). Isus to dopušta, a farizeji ga upozoravaju: „Učitelju, prekori svoje učenike!“. On odgovara: „Kažem vam, ako ovi ušute, kamenje će vikati!“ (Lk 19,38). Ulazeći u Jeruzalem Isus jaši na magarcu i tako ispunja Zaharijino proroštvo: „Tvoj kralj se evo tebi vraća: pravičan je i pobjedonosan, ponizan jaše na magarcu“ (Zah 9,9).

Kada je Isus bio predan, pred vjerskim sudom postavljalo pitanje je li on Mesija i Sin Božji, a pred svjetovnim sudom – je li on kralj? (Mk 15,2; Iv 18,33). Kada Pilat Isusa pita: „Ti si dakle kralj?“, on odgovara: „Ti kažeš: ja sam kralj, ali kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta“ (Iv 18,36). Vojnici ga ismijavaju i nazivaju ga židovskim kraljem (Mk 15,18). Na križu piše: „Kralj židovski“ (Iv 19,19). Gomila koja mu se ruga naziva ga kraljem (Mt 27, Lk 23). U potpunoj zabuni, Veliki svećenik čak tvrdi: „Mi nemamo kralja osim cara!“ (Iv 19,15). Rimskoga cara!

Svi koji su Isusa vezivali uz ovozemne vrijednosti, ili su se razbježali, ili su ga se odrekli... Bog je već rekao u doba Samuela: „Nisu odbacili tebe, nego su odbacili mene, ne želeći da ja kraljujem nad njima“ (1 Sam 8,7). Netko je Isusa ipak prepoznao: „Isuse, sjeti me se kada dođeš u kraljevstvo svoje“ (Lk 23,42). Bio je to razbojnik – na pragu smrti...

„Sve što činite i sve što posjedujete, predajte Bogu, da on zagospodari u vašem životu kao kralj svega što posjedujete“, kaže poruka od 25. srpnja 1988. „Želim da on bude kralj vaših života“ (25. studenog 2007.). Za to nikada nije kasno.

Međugorje mi je donijelo tolike milosti

Tijekom 12. međunarodnog seminara za bračne parove, koji je održan od 21. do 23. rujna i čija je tema bila „Brak – u vjeri s vjerom“, susreli smo brojne sudionike. Bez obzira na to što naši sugovornici dolaze s različitih strana svijeta i iz različitih kultura, svjedočanstva koja donosimo poučna su za sve.

Prikupila i prevela: Antonija Prlič-Bubalo

Ana i Mike Shaver, Houston, Texas, SAD

Ana: U Međugorje sam prvi put došla u svibnju 2010., s velikim teretom na duši i jako zabrinuta za svoju obitelj u kojoj su se u to vrijeme događale strašne stvari. Došla sam ovamo moliti za snagu da oprostim ljudima koji su me povrijedili, a kojima godinama nisam mogla oprostiti. Tada se dogodio preokret u mom životu, tada sam iskoračila iz prošlosti. Pitala sam se što je to ovdje tako posebno, da osjećam tako veliku razliku između oluje u svom srcu i mirnoće ovoga mjesta. Prvo sam otišla na Križevac i nakon toga sam samo plakala, i to četiri dana zaredom; to je bilo liječenje. Nakon toga sam saznala za pet stvari koje Gospa preporuča u borbi protiv Sotone, i saznala sam da je post jako moćno oružje. Odlučila sam da ću postiti, i sve od tada postim. Uspjela sam oprostiti i sada znam da je to bez Boga nemoguće.

Međugorje mi je donijelo tolike milosti, unijelo je mir u našu obitelj, naši su međusobni odnosi postali mnogo kvalitetniji. Gospa zna što mi je potrebno u životu i što je najbolje za mene, tako da se sve počelo okretati na dobro. Ja sam se držala onih pet stvari i nisam odustajala, iako je moj muž mislio da sam skroz poludjela!

Htjela sam da i on dođe sa mnom, ali bio je dosta tvrd, sve je to njemu bilo čudno jer je dosta racionalan i ne vjeruje u ono što ne vidi. Saznala sam da se u Međugorju održava seminar za bračne parove, i on je pristao doći sa mnom. Fra Ante, svećenik koji je držao predavanja, svojim je tvrdnjama i izjavama mogla muža totalno oboriti s nogu. Kad je seminar završio, odmah je izrazio želju da dođemo i sljedeće godine, i evo nas opet tu. S nama je došla i naša kći, koja se odlučila ispovjediti nakon dugo vremena.

Prije sam išla na nedjeljnu Misu, ali ponekad bih je preskočila i ne bih se zbog toga osjećala loše, a sada jednostavno moram otići. Misa mi daje snagu i osjećam se drugačije. Prije sam bila užasno nervozna, a sada sam strpljiva i moji mi ukućani kažu da vide golemu promjenu na meni. Moja prijateljica, koja je bila mormon i kojoj sam puno pričala o molitvi i Međugorju, također se obratila i zamolila me da je naučim moliti krunicu. Zaista su se počele događati divne stvari. Svoju prvu veliku ispovijed obavila sam kad sam bila u Jeruzalemu. Ispovjedila sam se pred jednim divnim svećenikom koji je plakao skupa sa mnom, i to je bio početak mog duhovnog izlječenja. Kad sam došla u Međugorje odlučila sam se na svoju drugu životnu ispovijed, i tada je sve nestalo. Kao da

su svi moji grijesi i problemi ostali na dnu nekog mora. Isus je sve izljevio, sve oprostio i sve zaboravio, i osjećam se zaista prekrasno.

Mike: Prošle sam godine bio ovdje prvi put na seminaru za bračne parove, a sada sam došao iz istoga razloga. Svake godine bude drugi predavač, bude jako zanimljivo i pravi je doživljaj sudjelovati. Žao nam je što mnogo stvari koje smo ovdje čuli nismo znali dok su nam djeca bila mlađa, jer smo vjerojatno mogli izbjeći neke velike pogriješke. Planiramo ohrabriti svoju djecu da dođu i sudjeluju, kako ne bi ponavljali grješke koje smo mi učinili. Vjerujem u ukazanja koja se događaju ovdje i sviđa mi se ovaj okoliš i cjelokupni program koji su franjevci osmislili kako bi hodočasnici mogli što dublje doživjeti iskustvo vjere. U braku sam trideset godina, i sve teškoće koje smo imali uspjeti smo prebroditi uz pomoć vjere koja nam je bila oslonac u životu.

Elizabeth i Paul Schnitzler, Calgary, Kanada

Elizabeth: Za ukazanja sam čula na samom početku, kad sam imala 16 godina. Sjećam se da sam slušala o tim događajima u vijestima. Prvi sam put došla 2000. i mogu reći da mi je Međugorje promijenilo život, iako sam odgojena u poljskoj katoličkoj obitelji. Pomoglo mi je u osobnom obraćenju. Gospa me ovdje, u Međugorju, dovela bliže Isusu i Euharistiji, bliže sakramentima. U Međugorju sam naučila da je sveta Misa molitva broj jedan. To je najvažnija molitva i središte svega. Gospa nas stalno upućuje na svog Sina i upućuje nas na ispovijed. Za mene je to način da očistim svoju dušu, duh i tijelo, i ispovijed mi je ovdje postala jako bitna, jer me liječi. U braku sam 25 godina i u teškim trenucima pomoglo nam je to što smo uveli obiteljsku molitvu. Na taj smo način zadobili mir u srcima, mir u obitelji.

Paul: Ovo je moj treći posjet Međugorju. Budući da sam znanstveno nastrojena osoba kojoj treba dokaz da bi u nešto povjerovala, u početku sam glede ukazanja imao velike dvojbe. Sad su se te stvari promijenile i trudim se ne razmišljati o fenomenu, nego više pozornosti posvetiti tome kako da zadobijem i sačuvam nutarnji mir i duhovnu utjehu. Ovdje sam se zbližio s Isusom i Gospom. Odgojen sam kao katolik i vjeru sam prakticirao dok sam bio dijete, dok su me roditelji vodili u crkvu, a u pubertetu sam se nekako udaljio od svega. Kad sam se oženio, supruga me vratila u okrilje Crkve i dovela me u Međugorje. Redovito idem na svetu Misu i ona mi je postala jako bitna. Život mi se počeo

vrtnuti oko Mise, pričesti, žrtve, čitanja Božje riječi i učenja o Isusovu životu. Kad sam bio mlađi osjećao sam neugodu pri ispovijedi, ali s Međugorjem je i to nekako nestalo, tako da mi sad ispovijed nije nikakav problem. S godinama nekako zrelije počnete gledati na sve to i shvatite da se ispovijedate Bogu, a ne čovjeku koji sjedi ispred vas. Mislim da me Međugorje učinilo boljom osobom jer me dovelo bliže Bogu.

Janko Zuccarini i Laura Caballero, Italija / Argentina

Janko: Iz Italije sam, ali mi je majka podrijetlom iz Međugorja, tako da Međugorje poznajem već 25 godina. Na seminaru za bračne parove sudjelujem prvi put. Ovdje sam sreo Boga kao adolescent i shvatio sam da Bog postoji, da ga mogu osjetiti iznutra. Redovito primam sakramente. Sveta je Misa za mene osobni susret s Bogom u kojem Bogu dajem ono malo što imam, a on meni daje sve. To je kao kad idete u goste i ponesete malo kave ili što već, a domaćin vas časti svime što ima. Sveta je ispovijed jako bitna jer, iako neke grijehe u sebi ne prepoznamo, u razgovoru sa svećenikom mnogo puta otkrijemo neke stvari. U braku smo dvije godine i vjera nam jako pomaže u uzajamnoj ljubavi. Vjera nas uči strpljenju. Kad ulazite u brak, primete osobu koja je posve drukčija od vas, ali bez obzira na to, ona vam se jako sviđa. Tako smo se moja žena i ja našli, i ja znam da moram štiti tu njezinu različitost koja mi se sviđala, i svjestan sam da je ona Božje djelo, i da ju je Bog htio baš takvu.

Laura: Iz Argentine sam, ali živim u Italiji. Otkad sam upoznala Međugorje, moj se život okrenuo za 180 stupnjeva. Najprije sam zavoljela Blaženu Djevicu Mariju, a onda sam preko nje upoznala Isusa i Euharistiju. Euharistija je za mene živi Isus, Isus koji nas voli, ljubi i čeka. Gledam ga, ali isto tako on gleda u moje srce i shvaća koje su moje potrebe. On, jednostavno, mijenja moj život. Svaki trenutak koji provedem s njim, on iskoristi da me promijeni i da uđe u moju

U braku smo dvije godine i vjera nam jako pomaže u uzajamnoj ljubavi. Vjera nas uči strpljenju. Kad ulazite u brak, primete osobu koja je posve drukčija od vas, ali bez obzira na to, ona vam se jako sviđa.

nutrinu i počne živjeti sa mnom. Kako kaže sveti Pavao: „To više nisam ja, to Isus živi u meni“.

Isto tako ispovijed, to je sakrament koji doživljam kao „duhovni tuš“. Gospa nas uči da ne kritiziramo svećenike, nego da molimo za njih, jer je u trenutku ispovijedi živi Isus u njima, i on je taj koji nam oprašta grijehe. Mnogi ljudi ne žele ići na ispovijed i govoriti svoje grijehe svećeniku jer smatraju da je svećenik grješniji od njih, a ne gledaju Isusa u njemu.

Brak je za mene Božji dar, milost, i uvijek sam se molila da nađem svoga Josipa. Molila sam se za čistoću svoga budućeg Josipa gdje god da bio, i jednoga sam ga dana našla u Italiji. Naš je brak plod ljubavi koju nam je Gospa dala. Kad sam shvatila da je on za mene Božji dar, počela sam zahvaljivati svaki dan na tome daru i čuvati ga. Brak ne čine dvije osobe nego tri, jer je Isus uvijek s nama, i uvijek je na prvome mjestu, a Majku Mariju molim da mi udijeli ljubaznost kakvu ona ima kao majka i žena.

Maja i Oleg Zupnik, Moskva, Rusija

Maja: Iz Moskve sam, i ovdje sam drugi put. Prvi smo put bili u Međugorju prošle godine, i htjeli smo opet doći. U početku smo bili jako kritički nastrojeni, ali sam onda doživjela duboko iskustvo vjere i otvorila svoje srce. Penjanje na Križevac i Podbrdo jako je utjecalo na mene, i to duboko iskustvo pomoglo mi je nositi se s teškoćama na koje sam nailazila u protekloj godini. Mi pripadamo grkokatoličkoj Crkvi, ali su iskustva vezana za svetu Misu i ispovijed slična. Pričest i sveta Misa za mene su kao kruh, i bez njih se osjećam bolesno; mislim da ne bih mogla živjeti da ne idem na Misu. Isto vrijedi za ispo-

vijed. Svaka je ispovijed kao temeljito kupanje, čišćenje od grijeha, od bolesti. Ona nam daje dašak svježeg zraka, dah novog života. U braku sam 20 godina i brak smo uspjeti sačuvati zahvaljujući molitvi. Samo molitva, molitva i molitva.

Oleg: Međugorje je za mene mjesto koje daje rješenje za moje probleme. Osjećam da ovdje mogu pronaći odgovore na stvari koje me muče, i što je najvažnije, ovo je mjesto za mene mjesto nade. Jučer sam imao duboko iskustvo ispovijedi. Razmišljao sam poslije kako nam svećenik daje kruh, tijelo Kristovo, i hrani nas kao novorođenče, kao malo dijete. To je ono čemu bismo trebali težiti – biti kao djeca. Redovito idemo na svetu Misu u pravoslavnu crkvu i snažno osjećamo nazočnost živoga Boga, iako ponekad i ne razumijemo što svećenik govori. Ponekad ne morate ništa činiti, samo sjediti mirno u kutu, i opet ćete osjećati Božju prisutnost. Što se tiče ispovijedi, u Pravoslavnoj crkvi je zabranjeno ići na svetu pričest bez ispovijedi. Ponekad mi je jako neugodno otići na ispovijed, ali to je naša tradicija koju poštujemo. Kad idem na ispovijed, osjećam se kao dijete koje je nešto skrivilo i koje čeka kaznu za svoj nestašluk, ali ipak je to jedini način da očistimo svoju dušu.

Brak je za mene institucija u kojoj imam suputnika s kojim idem u istom smjeru. Ponekad je put mračan i ne vidite kamo idete, ali uvijek se ukaže neko malo svjetlo koje vam pokaže pravi smjer. Unatoč tome što put nekad nije potpuno osvjetljen, morate nastaviti koračati jer niste sami, imate prijatelja uza se. Sve ove zajedničke godine i teške trenutke u braku uspjeti smo prebroditi zahvaljujući nadi i molitvi.

Ana

Mike

Elizabeth i Paul

Janko i Laura

Maja i Oleg

Nemoguće je hodočastiti u Međugorje a ostati nepromijenjen

Vlč. Loky Flanagan iz Irske pripada redu spiritanaca. Kao misionar godinama djeluje u Kanadi i Malaviju. U Međugorju je prvi put boravio 1986., a posljednjih godina redovito, svake godine, posjećuje našu župu. Tijekom nedavnog hodočašća rado se odazvao na razgovor.

Razgovarala Dragana Dugandžić

Možete li nam, molimo Vas, kazati nekoliko rečenica o sebi?

Za svećenika sam zaređen 1973., a redovnik spiritanac postao sam jer sam želio biti misionar. Kad sam postao svećenik, otišao sam u misije u Kanadu. Kanadu nisam doživljavao kao misijsku zemlju u nekom tradicionalnom smislu riječi; tada sam više razmišljao o Africi ili Južnoj Americi. Tako mi se želja i ostvarila jer godine 1980. iz Kanade odlazim u Afriku, u Malavi, gdje sam djelovao pet godina.

Poglavarari me nakon petogodišnjeg afričkog iskustva ponovno šalju u Kanadu, gdje radim u župnom pastoralu, što se u mnogočemu razlikovalo od rada u Africi. Pritom prije svega mislim na standard, mogućnosti ljudi, izgrađenost zemlje...

I onda su me 2000. pitali želim li se vratiti u Malavi. Dio posla koji smo radili u Malaviju uključivao je i formaciju i naobrazbu onih

Razgovarali smo o Međugorju i o svemu što se, po pričama, tu događa. Bili smo pomalo skeptični te smo se pitali je li moguće da je sve to istina. No nakon toga posjeta, duboko u sebi osjećao sam odjek poruka Kraljice Mira i svaku sam svoju svećeničku zadaću s radošću izvršavao.

koji su htjeli postati svećenici. To je toliko raslo da su trebali još više ljudi da im pomognu u tom projektu. Moji su nadređeni razmišljali koga treba poslati, možda nekoga tko je već bio tamo. Odabrali su mene, i tako se vraćam u Malavi. Bio sam u jednom siromašnom mjestu, i osim ostalih obveza, dva puta tjedno podučavao sam u sjemeništu. Volio sam taj posao, studenti i učenici bili su sjajni mladi ljudi. Godine 2005. ponovno sam u Kanadi, gdje ostajem do 2010., kada se opet vraćam u Malavi, ovaj put na službu duhovnika.

U to doba, oko 2000. godine, u Malaviju su se osjećali snažni poticaji međugorskih ukazanja. Mnogi su vjernici počeli živjeti po porukama Kraljice Mira i prakticirati međugorsku duhovnost. Ističem i golemo značenje humanitarne organizacije *Mary's Meals*, koja djeci Malavija pomaže od 2002. godine. Organizacija *Mary's Meals* (*Marijini obroci*) osigurala je da svaki učenik ima dnevni obrok, a ne zaboravimo da su dotle mnoga djeca išla u školu, a po cijeli dan ništa ne bi okusila. Ova organizacija dolazi kao plod Međugorja, sredstva osiguravaju poglavito međugorski hodočasnici ili prijatelji Međugorja iz cijeloga svijeta. Koliko sam informiran, danas ova humanitarna organizacija hrani 400.000 djece dnevno. Neka je blagoslovljen njihov rad i svako otvoreno srce spremno umanjiti patnje malenih!

Kad ste prvi put došli u Međugorje?

Mislim da je to bilo 1986., došao sam s još nekoliko svećenika. Razgovarali smo o Međugorju i o svemu što se, po pričama, tu događa. Bili smo pomalo skeptični te smo se pitali je li moguće da je sve to istina. No nakon toga posjeta, duboko u sebi osjećao sam odjek poruka Kraljice Mira i svaku sam svoju svećeničku zadaću s radošću izvršavao. Jednostavno kazavši, nemoguće je hodočastiti u ovo mjesto a ostati nepromijenjen. To sam primijetio na mnogima koje u životu susrećem.

Nisam se vraćao do 2003., što je razumljivo s obzirom na moje svećeničke obveze i udaljenost Međugorja. Te 2003. godine sudjelovao sam na međunarodnom seminaru za svećenike, što je za mene bilo sjajno, nevjerojatno iskustvo. Filmovi s tog seminaru za mene su bogatstvo koje još uvijek na poseban način čuvam. Taj mi je seminar donio mnogo blagoslova. Sve vrijeme prije moga ponovnog dolaska godine 2003., u mojoj je župi u Kanadi djelovala jedna mala skupina ljudi koji su bili orijentirani prema Međugorju. Gospođa Dennis iz te naše molitvene skupine bila je domaćica Ivanu i Mariji za njihovih posjeta Kanadi. Vidioci Marija i Ivan svjedočili su i u našoj crkvi. Bilo je mnogo ljudi, a njihova je molitva bila tako

Ono što mi govorimo sjemeništarima jest da moraju imati Isusa za svoga prijatelja, dopustiti mu da čini djela u našim životima. Moramo vjerovati u njega kao u najboljeg prijatelja. Kad vam je Isus najbolji prijatelj, on u vama vidi više nego što vi vidite sami u sebi. On to želi izvući iz vas. U teškim trenutcima i situacijama, vjerujte u njega i imajte ga za prijatelja. Isus nas poziva da budemo bolji. Marija nas zato poziva da se molimo njezinu Sinu kako bismo bili njegovi istinski prijatelji.

sabrana i, naravno, svi su poželjeli da se takvi susreti češće događaju. Meni je bilo iznimno drago ponovno ih vidjeti.

Međugorje je dakle živo u Vašoj župi?

Da, kao i u mnogim kanadskim župama te župama diljem svijeta. Vjernici koji su posjetili ovo mjesto nastave živjeti poruke i to ne taje. Dapače, o tome rado svjedoče. Tako sam i ja čuo za ukazanja Kraljice Mira, i kad se ukazala prigoda da dođem u Međugorje, došao sam.

Koliko Vam Međugorje pomaže u redovničkom životu?

U posljednje tri godine redovito sam dolazio, a sa mnom je dolazio Arthur McClusky. I mogu vam kazati da sam mnogo mirniji. Neke stvari koje su mi smetale, koje su me brinule, više me ne brinu. Međugorje mi je pomoglo da imam vjeru i ufanje u Boga. Mnogo mi znače susreti s ljudima, ispovijedanje, klanjanje... Ja vjerujem da je Bog prisutan svugdje i da je na djelu i na drugim mjestima, ali ovdje tu prisutnost osjećam na poseban način. Međugorje mi daje ohrabrenje da nastavim raditi kao svećenik.

Koji su plodovi Međugorja?

Vidio sam plodove u molitvenim skupinama, to su skupine koje imaju vjeru, male skupine u malim kršćanskim zajednicama; plodove sam također vidio u sjemeništima. Kad ih pitam odakle im snaga, dosta njih kaže da su bili članovi molitvenih skupina koje pomažu u svojim župnim crkvama. Mislim da nije bitno samo ono što se ovdje kaže, nego je bitno ono što se ovdje živi.

Što privlači toliki broj hodočasnika u Međugorje?

Kad se prisjetim svoga iskustva i onoga što je mene privuklo, i moga prvog posjeta Međugorju, mogu kazati da najveći broj ljudi koji su bili ovdje doista zrače nečim što drugi ljudi žele vidjeti – mirom, ufanjem i vjerom u Boga. Neki su ljudi, jednostavno, postali novi ljudi, promijenili su se. Često se prisjetim svoga prijatelja Arthura, kojega sam spomenuo. On se promijenio i obratio upravo u Međugorju, na Križevcu, i plod toga je dobro koje je godinama činio. Ovdje susrećem ljude koji rade više i bolje.

gorju, mogu kazati da najveći broj ljudi koji su bili ovdje doista zrače nečim što drugi ljudi žele vidjeti – mirom, ufanjem i vjerom u Boga. Neki su ljudi, jednostavno, postali novi ljudi, promijenili su se. Često se prisjetim svoga prijatelja Arthura, kojega sam spomenuo. On se promijenio i obratio upravo u Međugorju, na Križevcu, i plod toga je dobro koje je godinama činio. Ovdje susrećem ljude koji rade više i bolje.

Koliko pratite međugorska događanja, čitate li Gospine poruke?

Ne bih rekao da stalno pratim događanja, ali imam knjigu s Gospinim porukama, koju uvijek držim blizu sebe. Sada shvaćam da poruke mogu pročitati i na međugorskoj web stranici, koja mnogima omogućuje bolje informiranje o svemu što se u ovom mjestu događalo i što se danas događa. Zamislite koliko su daljine smanjene – kad se vratim u Malavi, poruke ću moći čitati isti dan kad su primljene. Imam i dosta knjiga o Međugorju, svaki put nađem i naučim nešto novo.

Na kraju, poruka za čitatelje Glasnika mira?

Ono što mi govorimo sjemeništarima jest da moraju imati Isusa za svoga prijatelja, dopustiti mu da čini djela u našim životima. Moramo vjerovati u njega kao u najboljeg prijatelja. Kad vam je Isus najbolji prijatelj, on u vama vidi više nego što vi vidite sami u sebi. On to želi izvući iz vas. U teškim trenutcima i situacijama, vjerujte u njega i imajte ga za prijatelja. Isus nas poziva da budemo bolji. Marija nas zato poziva da se molimo njezinu Sinu kako bismo bili njegovi istinski prijatelji. Isusu ništa nije nemoguće, vjerujte mu svim srcem.

Lječilište ranjenih duša

Međugorje je za trajanja Mladifesta, osim toga što su ga mnogi propovjednici nazivali ŽIVA CRKVA, bilo i pravo lječilište za ranjene duše mladih. O tome nam svjedoči i Toni Maglica, predstojnik dječjeg doma Maestral iz Splita. On je, zapravo, voditelj njihove područne kuće u Kaštelima, a po zanimanju je defektolog (socijalni pedagog), psihoterapeut i vanjski je suradnik na Filozofskom fakultetu u Splitu.

Priredila Paula Tomić

Djeca iz dječjeg doma Maestral na Mladifest dolaze već šest godina, a tri zadnje godine gosti su tete Blagice i djece iz Majčina sela. Početkom srpnja ove godine, djeca iz Majčina sela prvi su put ljetovala u Maestralovoj kući u Kaštelima.

Toni svoju djecu naziva „ranjenim dušama“ ali i „istinskim herojima“ i jako im se divi jer kao psihoterapeut razumije snagu stresa i traume koju ova djeca nose u sebi iz različitih razloga: ili nemaju roditelje, ili su bili odbačeni, ili su im roditelji psihički oboljeli, ili su nasilnici..., a svakako je i jedna vrsta traume i odrastanje djece u ustanovi umjesto u toplini i sigurnosti vlastite obitelji.

Otkad su naša djeca krenula u Međugorje – kaže Toni – kad bismo poželjeli napisati njihova iskustva i svjedočanstva, ne bi bio dostatan čitav Glasnik mira. Čak i oni najskeptičniji doživjeli su ovdje, kako sami kažu, najviše MIR, mnogo snažnih emocija i jednu vrstu obraćenja.

Maestral i Međugorje – kako je počelo?

Počelo je posve slučajno. Jedne nedjeljne večeri oko 22 sata na vrata doma pokucalo je dvoje Engleza, bili su to James i Patrizia Ash. Vraćali su se iz Međugorja i žurili u splitsku zračnu luku no, odjednom su osjetili poticaj da sve preostale novce s putovanja daruju nekom dječjem domu u blizini – a to je upravo bio Maestral. Tako smo se sprijateljili i od tada dva puta godišnje (za Božić i ljeti) dolaze u posjet. Na poticaj obitelji Ash djeca su krenula na Mladifest. I to traje već preko deset godina.

Kako djeca doživljavaju dolazak u Međugorje?

Dolazak u Međugorje na Mladifest za našu djecu postao središnji događaj godine. Za njih je to mjesto i vrijeme kad bez ikakvih zadržki mogu moliti, plakati, smijati se... Kroz te dane jednostavno je vidljivo djelovanje Gospine majčinske ljubavi koja ih otvara i liječi. Za mnogo njih to je prvi susret s molitvom uopće, molitvom kruni-

ce na Podbrdu, noćenjem na Križevcu pod otvorenim nebom, prvo iskustvo zajedničkih susreta i predavanja te razmjene svjedočanstava i iskustava. Na početku, mnogo njih ima kritičko-intelektualni pogled na svijet i događanja, ali živeći ovdje jednostavno zajedništvo, jednostavne stvari, na površinu počinje izlaziti sva potisnuta bol u njihovim dušama, bol ostavljenosti, nedostatka roditeljske ljubavi i još mnogo toga... Istodobno dobivaju iskustvo snage molitve, zajedništva s Bogom, zajedništva s ljudima i neizrecive prisutnosti Majke koja nikada ne napušta svoju djecu.

Koja je glavna poruka koju doživljavaju?

Poruka koju su dobili je da ih Gospa prihvaća takvima kakvi jesu. Da ih voli. Da ih nikada ne će napustiti. Da joj se uvijek mogu obratiti najljepšom molitvom koja je nericitirana, koja izlazi spontano, njihovim riječima, iz njihovih osobnih priča i potreba, iz srca...

Kakvo je Vaše iskustvo psihoterapeuta u radu s ljudima?

Nikako ne želim umanjiti vrijednost znanosti i znanja koje je potrebno u pristupu i razumijevanju drugog čovjeka, ali moje živo

iskustvo govori o tome da, kad znanost nema odgovora, kad ne može ponuditi put, kad ne može utješiti, zacijeliti... molitva, Gospa i Isus znaju točno kad i kako! Daju „točku na i“ u svakom pristupu i izlječenju.

Možete li nam to malo objasniti?

U modernoj psihologiji i psihoterapiji dosta je prisutna neka vrsta „new age“ pogleda na čovjeka i odnose. To znači da se na prvo mjesto stavlja pojedinac, njegove osobne potrebe i osobna sloboda. Tako se na neki način, suptilno, jača čovjekov egoizam i egocentrizam, usmjerenost samo na sebe i na vlastite potrebe, na neku iluziju o osobnoj slobodi. Ljudi tu ideju radikaliziraju pa nas sve to zapravo otuđuje, osamljuje i vodi u život koji je biološki potpuno neprirodan. Jer, nitko ne može živjeti sam – to je najveći prirodni zakon. Beba je potpuno upućena na drugoga, egzistencijalno ovisi o drugom čovjeku. Čovjek raste i razvija se samo u odnosu s drugim čovjekom. Upravo je jedan od najvećih ljudskih strahova da će ostati i biti sam. Bog nas je fantastično isprogramirao biološki i duhovno – ali evo kako čovjek to upropaštava.

U modernoj psihologiji i psihoterapiji dosta je prisutna neka vrsta „new age“ pogleda na čovjeka i odnose. To znači da se na prvo mjesto stavlja pojedinac, njegove osobne potrebe i osobna sloboda. Tako se na neki način, suptilno, jača čovjekov egoizam i egocentrizam, usmjerenost samo na sebe i na vlastite potrebe, na neku iluziju o osobnoj slobodi.

Koje još obmane suvremenog čovjeka zamjećujete danas?

Druga, veoma opasna obmana suvremenog čovjeka je pristup konceptu žrtve. Danas je jako nepopularno „nositi teret“, brinuti se o nekom ili nečem. Iz ega i egocentričnosti ispada da je sve ono što traži žrtvu negativno, sve ono što boli – da nužno nije dobro. A ja vas pitam: Kako će jedno malo dijete naučiti prijeći prag??? Tako što će dva puta zapeći, udariti nogom i pasti, a onda će iz te male boli, male frustracije naučiti dignuti nožicu. Bez boli, frustracije i žrtve nema razvoja, ne možeš se razvijati kao čovjek. Ljudi ne uče iz lagode, jer tada nemaš potrebu ništa mijenjati, svako se učenje događa u nekoj frustraciji.

I zato poruka za kraj...

Ovdje, u Međugorju, Gospa se ukazala upravo kao majka, daje nam iskusiti svoju majčinsku ljubav i želi da tu majčinsku ljubav nosimo u svijet. Što je drugo majčinska ljubav nego mnogo poniznosti, sebedarja, služenja, žrtve...? Ovdje nas Gospa želi ohrabriti da se ne bojimo boli, jer svaka bol darovana Bogu donosi osobnu promjenu i promjenu svijeta oko nas. Kad prihvatiš žrtvu, kad prihvatiš svoju malenost i predaš se Bogu po Mariji, sve postaje jednostavno.

Snimila Paula Tomić

Bože, Oče svemogući

Bože, Oče svemogući, zahvaljujemo Ti što si nam poslao svog Sina Isusa s kojim je došlo novo vrijeme i što si njime pobijedio staro i grješno i otvorio nam put iz staroga u novi svijet. Hvala Ti što nam šalješ Mariju, novu ženu koja sa svojim Sinom pobjeđuje sotonu i njegovo kraljevstvo tame, laži, nasilja i nepravde. S njom Te, Oče dobri, molimo u ime Tvoje sina Isusa za mir u našim srcima, obiteljima, Crkvi i svijetu; obnovi nas snagom svojega Duha, obnovi naše obitelji i obnovi Crkvu da ona uzmogne izvršiti svoju zadaću u ovome svijetu. Molimo Te, Oče, neka dođe kraljevstvo Tvoje, neka nastupi novo doba po Tvome Sinu, Isusu Kristu. Prikazujemo Ti s Marijom svoje molitve i postove, da nas oslobodiš zla i zloga, da mogujemo živjeti radosno u ljubavi i miru sa svim ljudima. Oslobodi nas grijeha i svih posljedica grijeha, koje nosimo u svojoj duši kao pojedinci i kao narodi i koje nam smetaju da se otvorimo novom vremenu. Iscijeli rane u kojima se začinju zlo, grijeh, sukobi, ratovi, nepravde i nasilja. Neka Tvoja ljubav, Oče, kao jutarnja rosa osvježi naša srca i duše, da mogujemo uvijek i na svakom mjestu biti radosni svjedoci novoga svijeta i učini nas dionicima svojega vječnoga kraljevstva, kad će zlo i grijeh i konačno smrt biti pobijedeni i kad ćeš sve obnoviti po svome Sinu, Isusu Kristu, koji s Tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga.

S tobom, Kraljice Mira, odlučujemo se biti ljudi mira. Pomozi nam, da budemo vjerni. Tako neka bude.

fra Slavko Barbarić

Vječno Svjetlo u hramu vječnoga Svećenika

Iz Uputa svetoga Kolumbana, opata

Kako su blažene i kako su sretno one sluge koje Gospodin kada dođe nađe budne! Blaženo bdijenje u kojem se bdije radi Boga. Stvorite-lja svemira, koji sve ispunja i nadilazi.

O da bi se udostojao mene – iako neznatna, ali ipak slugu svojega – probuditi iz tromoga sna i zapaliti vatrom one božanske ljubavi kojom nad zvijezdama gori plamen njegove ljubavi, i njegove želje da nas ljubi, pa da i u meni uvijek gori božanski oganj.

O kada bih imao takve zasluge da moja svjetiljka uvijek gori noću u hramu Boga mojega i da svijetli svima koji ulaze u kuću Boga mojega! Gospodine, molim te, daj mi u ime Isusa Krista, tvoga Sina, moga Boga, ljubavi koja ne može nestati. Daj da se svjetiljka zna zapaliti, a ne zna utrnuti. Neka mene grije, a drugima svijetli.

Kriste, slatki naš Spasitelju, udostoj se zapaliti naše svjetiljke da trajno svijetle u tvoje hramu i da od tebe, Vječnoga Svjetla, prime trajno svjetlo, da bi naša mrkla tama postala svjetlost i da mrak ovoga svijeta od nas pobjegne.

Isuse moj, molim te, udijeli toliko svoga svjetla mojoj svjetiljci da bi mi se u tom svjetlu otkrila ona svetinja nad svetinjama koja posjeduje Tebe, vječnoga i velikoga Svećenika, koji ulaziš okružen nebesnicima u taj svoj hram. Daj da u njemu samo tebe vidim, motrim i želim. Daj da samo tebe ljubim i neka pred tobom moja svjetiljka uvijek svijetli i gori.

Ljubljeni Spasitelju, molim te da se pokažeš nama koji kucamo na tvoja vrata. Daj da te upoznamo, da samo tebe ljubimo, jedinoga tebe ljubimo, jedino tebe želimo, jedino o tebi dan i noć razmatramo i uvijek na tebe mislimo. Udostoj se udahnuti nam toliko ljubavi koliko treba da ljubimo i volimo tebe, svoga Boga. Neka svu našu nutrinu osvoji tvoja ljubav, neka nas ona potpuno zaposjedne, a i sve naše osjećaje neka ispuni ta ista ljubav, da osim tebe koji si vječan ne znamo ništa drugo voljeti niti htjeti. I zato neka ne uzmognu u nama utrnuti ljubav sve vode ovoga zraka, ove zemlje i ovoga mora, prema

onoj nadahnutoj riječi: *I mnoge vode ne moguše ugasiti ljubav.*

Neka se to u nama potpuno ili djelomično ostvari po tvojoj darežljivosti, Gospodine naš Isuse Kriste! Tebi slava u vijeke vjekova. Amen.

Borba za prava naše duše

Često, s punim pravom, govorimo o ljudskim pravima i slobodama. Tako i treba. No možemo li, u tom kontekstu, početi i borbu za duhovna prava? Jer, tako mi se čini, ako ta duhovna prava ne budu izborena, ni sva druga prava – socijalna, zdravstvena, radna, prava na slobodu govora... ne će biti u potpunosti ostvarena.

fra Mario Knezović

Još nigdje u natječaju za radno mjesto nisam pročitao kako se među uvjetima nudi i stanka za duhovnost – molitvu. Možemo li zamisliti kandidata za posao da istakne tu potrebu i da zahtijeva, primjerice, petnaest minuta tijekom radnoga vremena za svoju dušu: čitanje Biblije, molitvu krunice, meditaciju...? Vjerojatno bi takvoga proglasili vjerskim fanatikom, čudakom i nekakvim „molibogom“! No kad osobe kod zaposlenja traže pola sata za cigaret-pauzu i kavu, to se smatra prihvatljivim jer je riječ o tjelesnoj potrebi. Pri tome se zanemaruje, kako liječnici tvrde, da je to ovisnost i da nije osnovna ljudska potreba. Očito je jasno kako se tjelesne potrebe na svim razinama, pa i u ovome slučaju, stavljaju ispred duhovnih, koje se gotovo potpuno niječu. S druge strane gotovo da nema osobe koja bar povremeno ne kaže kako je boli duša. Ta ljudska duša trpi agresiju tijela, a tijelo se ravna po načelima nagona i užitka. To je sukob vidljiva – tijela i skrovića – ljudske duše. Herbert Medinger piše: „Duša čovjekova danas je kao progonjena divljač, stalno progonjena i u žurbi, iscrpljena

od galame, nesposobna da razmišlja, zatrpána materijalnim stvarima, odvojena od molitve i Boga, bez snage i bez čvrste nade u vječno, zavedena od bezbrojnih lažnih proroka, u magli i zburjenosti, izložena bujicama koje danas sve ruše i 'valovima' koji sve otplavljaju od Boga“. Isus je stoga jasno rekao kako na prvo mjesto moramo staviti vlastitu dušu jer tijelo nije vječna stvarnost: „Pokazat ću vam koga vam se bojati: onoga se bojte koji pošto ubije, ima moć baciti u pakao“ (Lk 12,5).

Brinuti se o svojoj nutрини neprestani je poziv, koji nije lako prepoznati u košmaru različitih ponuda koje se nameću i nude kao bitne. Želja za ovozemaljskim užitkom ubija ideju vječnosti kao konačnom cilju. Govor o žrtvi, postu, odricanju, pokorničkom životu kao da nema svojih slušatelja ili su oni rijetki izuzetci. Ako izgubimo taj pogled na cilj, onaj konačni cilj, sve će na putu biti stranputicom bez obzira na to kako nam se činilo da koračamo naprijed. Vječni cilj zahtijeva otklon od ciljeva koji su kratkoročne postaje na životnome putu. Cilj života, onoga vječnoga, kršćanima je smisao i poslanje. Mi smo putujuća Crkva prema proslavi kod Oca nebeskoga. Na putu do toga cilja, Kraljevstva Božjega, i drugima smo pozvani biti putokaz i ispružena ruka. S druge strane oni koji hode za zemaljskim ciljevima –svjedoci smo svakodnevnog – ne biraju sredstva da do njih dođu i po cijenu da druge strovale s puta kojim taj nadmoćni želi proći. Takvi ruše sve pred sobom.

Često, s punim pravom, govorimo o ljudskim pravima i slobodama. Tako i treba. No možemo li, u tom kontekstu, početi i borbu za duhovna prava? Jer, tako mi se čini, ako ta duhovna prava ne budu izborena, ni sva druga prava – socijalna, zdravstvena, radna, prava na slobodu govora... ne će biti u potpunosti ostvarena. Ako se ne izborimo za vlastitu dušu, ona će i dalje, kao patnica, biti okovana željama tijela, onoga tijela koje sv. Franjo naziva „bratom magarcem“. Ako tijelu budemo ugađali, tada duši nanosimo traume i rane. Život po tijelu je, kako naslov jedne televizijske serije kaže, „provodi i sprovodi“! To se nama kršćanima ne smije dogoditi. Čovjekova je duša besmrtna i za vječnost predodređena, osim ako je grijeh i naš izopačen život ne baci u pakao, kako kaže Isus.

O 25. obljetnici Duha Asiza

Draga braćo i sestre, neka vam Gospodin daruje svoj mir!

Već više od godinu dana Konferencija Franjevačke obitelji (CFF) razmatra kako bi se moglo proslaviti 25. obljetnicu Svjetskog dana molitve za mir, koja je održana u Asizu 27. listopada 1986. godine. Ivan Pavao II. je, pripremajući ovo slavlje, popularizirao ideju Duha Asiza, ideju kojom su bila nadahnuti brojna nastojanja oko promicanja mira i dijaloga tijekom posljednjih četvrt stoljeća. Želimo ojačati našu zauzetost za mir i dijalog poticanjem čitave franjevačke obitelji na obilježavanje ove važne obljetnice. Naši JPIC animatori i oni koji su u službi dijaloga uključili su se u ovu komunikaciju zajedno s drugima zainteresiranima za ovaj događaj.

Mi franjevci prepoznajemo da se svijet umnogome promijenio u posljednjih 25 godina. Naše nastojanje oko različitih dimenzija dijaloga s pripadnicima drugih religija i dalje se nadahnjuje vjernim naviještanjem Radosne vijesti koju je propovijedao Isus Krist. Istodobno, pojavile su se nove okolnosti koje su zaprijetile zajedništvu ljudskog roda, njegovu blagostanju i egzistenciji. One su izazov snagama Crkve i našoj franjevačkoj obitelji da budemo djelotvorni znaci zajedništva. Brojna kretanja ljudi preko tradicionalnih zemljopisnih granica prouzrokovala su sukobe i zaprijetila društvenoj stabilnosti. Ta su kretanja povećala pritisak na svjetski okoliš, a rastu-

će siromaštvo zaoštrilo je ovo stanje. Raste svijest o potrebi stvaranja novih putova međureligijskog dijaloga i ojačavanja postojećih da bi se promicao mir, pomirenje, skrb za stvoreno i razvoju čitavog čovječanstva, posebno onih koji su obespravljeni.

U tom smislu pozivamo čitavu franjevačku obitelj da pripremi proslavu ove važne obljetnice. Svjesni smo da mnogi od vas već godinama promoviraju godišnjicu sjećanja na ovaj događaj i potičemo vas da isto tako činite.

Braćo i sestre, Franjino i Klarino naslijeđe navelo je Sv. Oca da izabere Asiz kao mjesto prvotnog događaja koji je postao poznat kao Duh Asiza. Molimo se da nas za vrijeme proslave ove obljetnice osnaže naši Sveti utemeljitelji i vode ka zacjeljivanju rana kojima je opterećen današnji svijet. Neka nam proslava 25. obljetnice Duha Asiza pomogne oživjeti naš život i službu, da poput Klare i Franje budemo ozareni svjedoci i službenici u izgradnji pravednijeg i mirnijeg svijeta.

Fr. José Rodríguez Carballo, OFM
Fr. Marco Tasca, OFMConv.
Fr. Mauro Jöhri, OFMCapp
Fr. Michael Higgins TOR
Fr. James Puglisi, SA
Encarnación del Pozo OFS

(Izvadci iz Pisma franjevačkih vrhovnih poglavara)

Gospa od Šiluve (Litva)

U prošlom smo broju pisali o hodočasnicima-pješacima iz Litve, koji su od Brda križeva do Križevca prešli 2300 km. Ukazanja Blažene Djevice Marije u Šiluvi, s početka sedamnaestog stoljeća, očuvala su katoličku vjeru u toj baltičkoj zemlji, unatoč svim nevoljama kroz koje je njezin narod prošao.

Priredio fra Karlo Lovrić

Litva je država na sjeveroistoku Europe, na obali Baltičkog mora. Graniči s Latvijom na sjeveru, na jugoistoku s Bjelorusijom, na jugu s Poljskom te na jugozapadu s Rusijom, s Kalinjingradskom oblasti.

Najveća je baltička država i u srednjem je vijeku bila jedna od najmoćnijih država istočne Europe. Tijekom 15. st. sklopila je savez s Poljskom pa je danas jedina baltička država u kojoj su stanovnici najvećim dijelom rimokatolici (79 posto). Za razliku od ostalih baltičkih država, bila je usmjerena prema svojoj unutrašnjosti, a ne prema obali. Kako su imali dosta plodna poljoprivrednog tla, Litavci su se najviše bavili poljoprivredom. Preko litavskoga teritorija vodi i kopneni put iz Rusije u eksklavu Kalinjingrad, što Litvi daje geopolitičko značenje.

Od 1. svibnja 2004. Litva je članica Europske unije. Ima oko 3,5 milijuna stanovnika, glavni grad je Vilnius. Jezik je litavski.

U prigodi 400. obljetnice Gospinih ukazanja u Šiluvi je sudjelovala i hrvatska delegacija na čelu s vojnim ordinarijem mons. Jurjem Jezerincem, a IKA je, izvješćujući o tome, objavila i ove zanimljivosti:

„...Danas se Litva doživljava dvojako: kao zemlja puna ostataka prošlih vremena kada je Sovjetski Savez pokušavao nekakvim novim 'oslobođenjem' graditi 'raj na zemlji' bez Boga; i kao ona druga koja je prisutna na svakom koraku zahvaljivanjem Bogu za dar slobode koja je započela proglašenjem neovisnosti u ožujku 1991. To je najvidljivije na Brdu križeva kod grada Šiluve. Šiluva je grad koji je bio zamišljen od tadašnjih vlasti kao grad bez crkve, grad budućnosti, kao naše Ploče ili Nova Huta u Poljskoj.

Na mjestu gdje se nalazi Brdo križeva bilo je ukazanje koje nije ostavilo pismeni trag, ali su ljudi rado dolazili na to mjesto i kao spomen na svoje hodočašćenje ostavljali su križeve i krunice. Od križeva je nastao brežuljak.

Padom Litve pod sovjetsku vlast zabranjena su i teško kažnjavana, sve do sibirskih progona, hodočašća na to mjesto. Vlasti su tri puta to sveto brdo križeva buldožerom

poravnavali. Narod je po cijenu vlastitog života uporno dolazio i molio se.

Tu je i križ Ivana Pavla II. koji je darovao poslije Euharistijskog kongresa 1993. Na podnožju križa piše: Zahvalan sam litavskom narodu za svjedočanstvo vjere koje je pokazivao kroz povijest na ovome mjestu. Ivan Pavao II.“

Sličnosti s Lurdom

Crkva Naše Gospe od Šiluve marijansko je blago koje mnogi tek sada otkrivaju. Šiluva spada među prva mjesta u Europi u kojima se ukazala Gospa. Taj događaj iz 1608. godine pomogao je ovom kraju da se, nakon jednoga stoljeća vjerskih buna i uzbuna, vrati katoličanstvu. I otada ovdje, bogati i siro-

mašni, stari i mladi, ponovno traže i nalaze Božju pomoć u vrijeme progonstava, okupacije i osobnih kušnja svake vrste.

Nadbiskup iz Kaunasa Sigitas Tamkevičius, na čijem se području nalazi svetište, definirao je Šiluvu ovako: „Duhovna oaza koja je pomogla da preživi vjera u teškim vremenima, kao što je sovjetska okupacija Litve tijekom skoro čitavog 20. st. Marijinu se zagovoru pripisuju mnoga fizička ozdravljenja, rješavanje obiteljskih problema, nalaženje posla, osobne odluke za bolje življenje kršćanskoga života i obraćenje djece i bračnih drugova. Šiluva ima mnogo toga zajedničkoga s najslavnijim svetištima Gospinih ukazanja kao što su Lurd ili Fatima, samo što je ovo mjesto mnogo starije.“

Pape i ukazanja u Šiluvi

Papa Ivan Pavao II. molio je u hramu u Šiluvi 1993., dvije godine nakon što je Litva opet postala neovisnom. Benedikt XVI. je 2006. blagoslovio nove zlatne krunice za čudotvornu Marijinu sliku i Isusa u Šiluvi, a 2008. poslao je svoga delegata da sudjeluje u slavlju u prigodi 400. obljetnice Gospinih ukazanja.

Župnik sakrio škrinju

Marijanska pobožnost u Šiluvi seže u početke kršćanstva u Litvi. Veliki vojvoda Jogaila bio je kršten 1387., kada je oženio kraljicu susjedne Poljske. Poslije su on i njegovi nasljednici širili kršćansku vjeru na svom području. Uspostavili su crkvenu hijerarhiju, sagradili crkve i poučavali svoje podanike u vjeronauku.

Na inicijativu plemića Petrasa Gedgaudasa koji je služio Vytautasu Velikom, sagrađena je crkva u Šiluvi. Gedgaudas je 1457. dao zemljište i druga sredstva za hram u čast Gospi. U 16. st. luteranski se pastor tužio kako njegovi vjernici putuju u Šiluvu i sudjeluju na katoličkom blagdanu Marijina rođenja.

Doista, protestantska reforma god. 1517. pogodila je Litvu brzo i snažno, zahvaćajući najprije plemstvo. Godine 1532. i sam vlasnik crkve u Šiluvi postao je luteran, a u idućim desetljećima mnoge katoličke crkve bile su konfiscirane i zatvorene.

U tom je razdoblju jedan župnik u Šiluvi sakrio željeznu škrinju s dokumentima koji se tiču zadužbine hrama i sakralnih predmeta. Vjerojatno je to učinio da bi zaštitio pravo vlasništva Crkve i da bi izbjegao profanaciju. Calvinisti su oko 1555., kao jača snaga, u Šiluvu došli namjesto luterana. Ubrzo su zatvorili katoličku crkvu i prognali katolički kler. Crkva nije bila u uporabi sve do kraja stoljeća, kad je i srušena. Bila su to vremena vjerskih ratova, a mnoge su osobe na vlasti prešle na protestantizam. Obični su ljudi ostali vjerni, ali nisu mogli prakticirati svoju katoličku vjeru.

Povratak katoličanstvu

Početkom 18. st. protestanti su, s više razloga, polako gubili svoju nadmoćnost u Litvi. Lokalni su se kalvinisti orijentirali prema arijanstvu koje niječe božanstvo Isusa Krista, što je bilo neprihvatljivo za mnoge plemiće. U isto vrijeme stizali su isusovci i propovijedali istiniti nauk Tridentinskoga sabora, a katolici se počele zalagati da im se vrate oduzete crkve.

No na povratak katoličanstvu najsnažnije je utjecao zahvat Majke Božje, koja je vjernike poticala da se vrate istinskom štovanju njezina Božanskoga Sina.

Povijest ukazanja

Bila je 1608. godina. Najstarije sačuvano izvješće, iz 1651., događaj opisuje ovako:

Pastirčići su pasli stado na području staroga hrama. Na vrhu jedne široke stijene u polju vidjeli su mladu ženu lelujave kose koja je držala dijete u ruci i plakala.

Jedno od djece otrčalo je do kalvinskoga vjeroučitelja u Šiluvu kazati mu što su vidjeli. Vjeroučitelj i rektor kalvinskog sjemeništa došli su na to mjesto, vidjeli mladu ženu i upitali je: „Mlada ženo, zašto plačeš?“. Mlada žena je odgovorila: „Plaćem jer su ljudi na ovom mjestu običavali štovati moga Sina, ali oni sada ovdje oru i siju“. Zatim je iščezla.

Vijest o ukazanju brzo se proširila. Biskup je poslao svoga izaslanika da ispita stvar. Taj je izaslanik pokušao naći točno mjesto stare crkve kao i dokumente o njezinu utemeljenju. Jedini čovjek koji bi mogao znati gdje bi bila pohranjena željezna škrinja s dokumentima već je bio i star i slijep. Kad su ga doveli na polje sa stijenom, čudesno mu se povratio vid pa je pokazao gdje je bila zakopana škrinja s dokumentima i drugim vrijednim stvarima.

Gradnja svetišta

Zahvaljujući tim dokumentima, zemljište u Šiluvi vraćeno je Katoličkoj Crkvi. Na stije-ni ukazanja sagrađena je kapelica te uskoro i crkva blizu mjesta hrama iz 15. stolje-

Ljudi su dolazili u Šiluvu tražiti majčinsku utjehu i ohrabrenje. To su činili i u posebno teškom 18. stoljeću kad su se vojske više zemalja borile za prevlast u toj zemlji. Slično je bilo i u 19. st. kad su ruski osvajači započeli s rusizacijom Litve. Zabranjivali su litvanski tisak, zatvarali katoličke crkve istočnoga obreda i, općenito, život ljudi činili nesnošljivim.

ća. Nova crkva u Šiluvi odmah je privukla na tisuće ljudi. Povijesni spisi iz onoga vremena govore o mjestu posebne milosti i čudesa, gdje su osobe bivale pobožnijim kršćanima. Poslije kratkog vremena crkvu su proširili.

U to vrijeme u ponovno rođenom marijanskom hramu stalno je boravilo dvanaest svećenika koji su duhovno skrbbili o hodočasnicima. Sadašnja crkva u Šiluvi bila je sagrađena između 1760. i 1773., u stilu kasnoga baroka, s vanjskim zidovima od crvene cigle. U unutrašnjosti ikonografija izmjenjuje dominantne teme Majke Božje, Krista i Crkve. Godine 1974. papa Pavao VI. dao joj je naslov Male Bazilike.

Kapelica Gospa Zdravlje bolesnih diže se iznad stijene ukazanja u obliku tornja visokog 44 metra. Izgrađena je za 300-tu obljetnicu ukazanja, no posve je dovršena tek 1999. godine.

Gospina slika

U crkvi se časti Gospina slika koja je kopija slike Salus Populi Romani u bazilici Santa Maria Maggiore u Rimu. Gospa drži Dijete na rukama koje gleda svoju majku i desnom rukom blagoslivlja narod. Litvanski biskupi su u 18. st. izvješćivali papu kako preko ove slike ljudi dobivaju posebne milosti. Godine 1775. Sveta Stolica dopustila je da sliku u Šiluvi svečano okruna.

Ali prije krunjenja slike biskup Steponas Gedraitis odlučio je detaljnije ispitati one koji su dobili milost. Okružnim pismom najavio je krunjenje na Malu Gospu 1786. godine. Napisao je: Proveli smo istragu u skladu s regulama i normama Crkve... I došli smo do zaključka da je 1622. vječni i Svemogućni Bog htio biti čudesno u ovoj slici Blažene Djevice Marije u Šiluvi.

Slika je urešena s dvije zlatne krunice. Oko 30.000 ljudi sudjelovalo je u trodnevnom slavlju. Uz vjernike bili su nazočni i službenici visokog ranga Litve i Poljske te članovi plemstva i mnogi biskupi. Na stotu obljetnicu krunjenja slike, 1886., usprkos zabrana-

ma carske Rusije pristupa k Svetištu, na sv. Misi sudjelovalo je sveukupno 40.000 vjernika. Rusija je Litvu anektirala 1796. godine.

Za vrijeme neovisnosti Litve u 20. stoljeću, između dva svjetska rata, u osmini Rođenja Blažene Djevice Marije (Mala Gospa) znalo se okupiti i do 150.000 hodočasnika. Jedno izvješće s ovog blagdana 1933. spominje kako su ulice i sav prostor naokolo puni automobilima i autobusima i kako hodočasnici idu i pjevaju:

„Ovdje stize jedan siromašan čovjek s druge strane Žematija sa svojim bolesnim djetetom. Tamo jedna majka zabrinuta moli krunicu za svoga sina ili svoga muža. Idu i idu tisuće Litvanaca koji trpe u šutnji da se izražaju kod svoje Čudotvorne Majke, da zatraže njezinu pomoć u svojim potrebama... I najtvrdre srce bi se rastopilo vidjevši kako hodočasnici padaju na zemlju na svoja okrvavljena koljena... O dragi Bože, kako duboka vjera zrcali na njihovim licima koja gledaju s vjeron na tornjeve svetišta.“

Ljudi su dolazili u Šiluvu tražiti majčinsku utjehu i ohrabrenje. To su činili i u posebno teškom 18. stoljeću kad su se vojske više zemalja borile za prevlast u toj zemlji. Slično je bilo i u 19. st. kad su ruski osvajači započeli s rusizacijom Litve. Zabranjivali su litvanski tisak, zatvarali katoličke crkve istočnoga obreda i, općenito, život ljudi činili nesnošljivim.

I, naravno, mnogi su dolazili u vrijeme i poslije Drugoga svjetskog rata tražiti Marijinu utjehu. Sovjetski Savez je na tisuće osoba poslao u Sibir. Poslije su došli Nijemci koji su isto tako na tisuće otpremili u koncentracijske logore. Nakon Nijemaca vratila se Crvena armija i sovjetska vlast te vladala sve do stjecanja neovisnosti 1990-1991. godine.

Nadbiskup Tamkevičius kaže da je Šiluva umnogome doprinijela očuvanju i rastu vjere u veoma teškim vremenima. Zanimljivost Šiluve je i u tome što se Gospa nije ukazala katolicima.

Sučelice

Može nam se dogoditi da ne budemo ama baš ništa krivi, a život opali po našim leđima. Počnemo li u takvim trenucima dokazivati svoju nevinost, loše smo učinili. Umjesto toga pametnije je sve staviti pred Božje lice, okrenuti mu se s povjerenjem i reći mu da to blagoslovi i da primamo svaki ishod novonastalog stanja. I to je zaista izlazak u svjetlost koji nam Gospa preporučuje.

Miljenko Stojić

Čitam jednu od poruka Kraljice Mira, tamo s početka njezina vidljivog snažnog prionuća na mijenjanje ljudske povijesti. Kaže u njoj da nas poziva na svjetlo koje trebamo nositi svim ljudima koji su u tami. Nakon toga nadodaje da svakodnevno u naše kuće dolaze ljudi iz te tame. Čitao sam i prije ovu poruku, ali mi se sada učinila novijom nego što sam mislio. A zapravo je sve tako jednostavno. Nije život utrka, penjanje na životnoj ljestvici, uspjesi i samo uspjesi, život je zapravo samo odlučivanje prijeći na stranu dobra ili zla. Znamo to zakulisni igrači na ovom svijetu pa ne nastupaju javno, kako svojim likom tako ni svojim djelom. Prigrabivši novčana sredstva uz pomoć njih stvaraju svijet privida, truju ljudske duše, nastoje ih učiniti robovima. Naravno da se toga ne treba plašiti. Kažu nam to i trenutačni pokreti koji se šire diljem kugle zemaljske. Ljudi žele slobodu i ustali su protiv ugnjetavanja, viču da nije pravedno da 1 posto svjetskog pučanstva u svojim rukama drži glavninu svjetskog bogatstva. Istina, nije jasno tko ove pokrete nadahnjuje i gura u takvo postupanje. Ali, sve će se to izbistriti jednoga dana. Nekako mi ova događanja najviše slične na to da je skupina odvažnih krenula u djelovanje, a njima se priključuju igrači iz sjene da bi vodu okrenuli na svoj mlin. Dok ne dođe do više-manje jasnog saznanja što se točno zbiva, moliti nam je se da dobro pobijedi. Treba to i poslije toga, jer zlo uvijek nastoji prevagnuti.

Neki dan dobih pismo od jednoga čovjeka koji voli istinu. U mladosti gradio nekom vikendicu na moru. Na kraju otkrije da je to komunistički zaslužnik, čovjek koji je prevalio krvavi put s Visa, gdje su ih obučavali Britanci, pa preko dalmatinskih otoka i Dakse stigao do Hercegovine, nastavio prema Kninu i naposljetku gazio Sloveniju. Na Širokom Brijegu je, kao zapovjednik, naredio ubijanje fratara. Kad su ih pobili i bacili u ratno sklonište u samostanskom vrtu, učinilo mu se da se tamo dolje netko miče i da šapće nešto poput molitve. Naredio je da se donesu bačve benzina iz blizine. Vojnici su uredno

poslušali i zapalili one dolje da konačno ušute. Prisjetih se da mi je očevidac pričao da su te bačve benzina bile njihove, branitelja Širokog Brijega. Povlačili su se i kad su u Duhanskoj stanici čuli da su komunisti ubili i zapalili fratre, pohitali su prema samostanu unatoč golemoj životnoj opasnosti. Razbili su komunističku vojsku tu smještenu, pokušali spasiti franjevce, ali bilo je već prekasno pa su se s tugom u srcu probili prema još slobodnom Mostaru.

Ne znam je li sve tako bilo, očevidci to pričaju, znam samo da je neprestano visjela u zraku odluka sučelice se postaviti prema zlu. Nekada se i griješilo. Onaj komunist je mislio da su zlo širokobriješki, hercegovački i ini franjevci i katolici. U međuvremenu sam s druge strane saznao da se navodno poslije kajao za ono što je učinio na Širokom Brijegu. Uglavnom, unuka mu je nerado pričala o djedovim „slavnim“ stopama. Istina izišla na vidjelo i počela boljeti. Nevine žrtve ne mogu tek tako biti izbrisane.

Život je zaista složen, ako ga ne prihvatimo u društvu sa svojim Bogom. Mlatit će s nama tamo i ovamo, dok to tako ne učinimo. To je put k svjetlosti, put k mudrosti, put prema pročišćenju. Može nam se dogoditi da ne budemo ama baš ništa krivi, a život opali po našim leđima. Počnemo li u takvim trenucima dokazivati svoju nevinost, loše smo učinili. Umjesto toga pametnije je sve

staviti pred Božje lice, okrenuti mu se s povjerenjem i reći mu da to blagoslovi i da primamo svaki ishod novonastalog stanja. I to je zaista izlazak u svjetlost koji nam Gospa preporučuje.

Kakva su naša životna iskustva sa svime ovime? Bitno je to pitanje za svaki životni trenutak, kao i za ove dane kad stojimo pred još jednim izborima u državi Hrvatskoj. Samo ako smo neozbiljni reći ćemo da to nema nikakve veze s dosadašnjim govorom i pritom dometnuti da je Crkva rastavljena od države. Naravno da jest, kao što to trebaju biti i masoni, skupina Bilderberg, spominjani bogataši i još mnogo toga. Oni bi međutim htjeli biti prilijepljeni, a Crkva neka bude odlijepljena da ne bi kvarila posao. Svjestan kršćanin prozrjet će tu igru i ispravno se postaviti. Birat će one koji su domoljubi, ne samo na riječi, nego i na djelu, birat će one koji u sebi imaju odlike ljudskosti, birat će one koji nam stoje iza Božjim putem, one koji se kajaju... A nipošto ne će birati one koji se nisu odrekli zločina svojih prethodnika, one koji po svaku cijenu žele vlast, one koji se diče svojom ljubavlju prema kugli zemaljskoj, ali ne i prema svojoj domovini...

Obitavamo na određenom kutku zemlje i dok smo tu trebamo ga čuvati od svakog zla. Naravno, u isto vrijeme trebamo čuvati i sebe i druge, jer je naša prava domovina na nebesima.

Tjedni molitveni program

– zimski raspored
(od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje
21 - 22 h

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskrsnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje
21 - 22 h

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. Mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:

Glasnik mira, Gospin trg 1,
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
Faks: 00 387 36 651 300
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima

Glasnik mira.

Darujte im godišnju pretplatu.

Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:

Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
++387 36/653-326 glavni tehničar
++387 36/653-310 marketing
Faks: ++387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Pribilježio i preveo Zoran Pervan

Treći sam put u Međugorju. Prije sam dolazila sa skupinom, a ovaj sam put stigla autom. Svaki je dolazak različit. Prvi mi je bio najbolji, drugi put sam ostala malo razočarana, ali znam da sam zato sama kriva. Moja je majka bila ovdje nekoliko puta, a brat mi je svećenik i tako sam čula za Međugorje. Posebno mi se sviđa večernje klanjanje. Uvijek se molim za svoju obitelj i djecu. Ovdje sam sa svojim sinom. Ima 14 godina, još dosta toga ne razumije, ali se nadam da će nešto usvojiti. Na poslu mi je katkada jako teško. Radim kao medicinska sestra i uvijek se molim za svoje pacijente, ali ostale kolege me ne shvaćaju ozbiljno i često se šale na moj račun. Uglavnom šutim i ne pričam mnogo o tome. Znam da ću se opet vratiti u Međugorje, i to me uvijek jako veseli jer koliko god se molim doma, dolazak ovamo je uvijek nešto posebno.

Anne, Bremen, Njemačka

Za Međugorje sam čula odavno i otada želim doći. Došla sam s cijelom obitelji. Moji roditelji slave 25 godina braka pa smo to došli ovdje proslaviti. Štedjeli smo za hodočašće u Međugorje, i ovo nam je nakon punih deset godina prvo zajedničko putovanje. Ovo je za mene predivno iskustvo. Ovakvo nešto još nisam doživjela. Imamo doma molitvenu skupinu i redovito se sastajemo i molimo, ali u usporedbi s ovim ovdje to je jako maleno. Prisutnost Gospe ovdje je tako jaka da ponekad ne znaš kamo ideš niti što radiš, što jedeš, što piješ, ne osjećaš vrućinu, mislim da sunce doista jako peče, ali ja to ne osjećam. Mislim sam da će mi i uspon na Križevac biti težak, ali nisam ga skoro ni osjetila, put gore i silazak mi je bio jako jednostavan.

Dosta ljudi i mojih prijatelja zna za Međugorje i dosta ih je bilo ovdje. Svi kažu da je ovo posebno mjesto i svi su se vratili kući s nekim darovima. Oni su me stalno nagovarali da pođem s njima, ali nikada nisam uspjela zbog obveza na fakultetu. Nadam se da ću opet doći, već planiram kako bih mogla opet doći dogođine i povesti sa sobom sve svoje prijatelje. Nadam se da ću otići odavde ispunjenja mirom i ljubavlju koje sam ovdje pronašla. Nadam se i da ću imati hrabrosti djelovati i stvarati.

Carla Bontun, Rumunjska

